

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol strani
Din 1000.—, četrta stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
vsaka beseda Din 1.20.

Krščansko časopisje — krščanska dolžnost.

Ob nastopu novega leta se postavi bolj ko v poteku leta pred vsakega človeka važno vprašanje, ki nujno terja odgovor. To vprašanje se glasi: »Ali in kakšen časopis imaš v svoji hiši?« Da je časopis dandanes potreben vsakemu človeku, ki zna čitati, ni treba še posebno poudarjati, še manj pa dokazovati. Časopis, in sicer dober, v pravem smislu pisan časopis, je takšno sredstvo ljudske omike in izobrazbe, da brez njega ni udeležbe posameznikov iz ljudstva pri splošni kulturi in omiki niti ni napredka v gospodarskem oziru. Kar se pa dostaja drugega dela vprašanja: »Kakšen časopis imaš v svoji hiši,« je to veleresna zadeva, ki se tiče tvoje vesti in tvoje odgovornosti.

Opomin iz Amerike.

Nekrščansko časopisje je najkrepkejšo orožje borbe zoper vero in Cerkev in njene pravice. Ljudje, ki stojijo po svojem svetovnem naziranju v nekrščanskem taboru, se dobro zavedajo učinkovitosti tega orožja. Zato imajo kakor »Amerikanski Slovenec« lepo in krepko poudarja v svoji številki z dne 7. decembra lanskega leta, močan in zelo razširjen tisk in z njim širijo svoje zmote, napačne ideje, krive nauke, pogubna načela; širijo laži in obrekovanja o katoliški Cerkvi, duhovnikih, redovnikih in katoličanih, da bi s tem maloverne, lahko-verne in nevedne prevarali. Napadajo, sramotijo, smešijo vse, kar je krščanskega, hujskajo proti vsemu, v nemajo srd in sovraštvo do vsega, kar je z vero in s Cerkvijo v zvezi.

Kaj proti temu storijo tisti, ki se držijo krščanske vere? »Amerikanski Slovenec« jim v omenjenem članku po pravici očita, da jih je mnogo med njimi malomarnih, brezbriznih in kratkovidnih, ki se ne zavedajo škode, ki jo povzročajo nekrščanski časniki. »Koliko ljudi,« tako naglašajo glasilo katoliško-zavednih Slovencev v Ameriki, »so sovražniki vere katoličanov s svojim protiverskim tiskom že pripravili ob vero in s tem ob časno in večno srečo! Koliko dušnega in telesnega zla so že naredili in povzročili protiverski listi, katero bi bili katoličani lahko preprečili, če bi bili vsaj za polovico tako vneti in navdušeni za svojo obrambo kakor so oni v boju proti njim!«

Nakana »Jutra«.

Opominjevanje na krščansko dolžnost z ozirom na časopisje ne ugaja ljubljanskemu »Jutru«. V novoletni številki proglašuje sebe in »Domovino«, »Slovenski Narod«, »Mariborski Večernik«, »Življenje in svet« in »Ponedeljek« kot »napredne« liste in ovaja prizadevanje za razširjenje krščanskega časopisja kot zlorabo vere in Cerkve ter ga natolcuje kot gonjo proti naprednemu tisku.

Kaj »Jutro« v sedanjih razmerah s tem namerava, je vsakomur jasno, če tudi ne bi »Jutro« tega s tako vsiljivo pripravnostjo namigavalo. Bodi pa »Jutro« povedano, da je prizadevanje za krščansko časopisje in svarjenje pred nekrščanskimi časniki dolžnost, in sicer vestna dolžnost vsakega kristjana, kaj še le vsakega duhovnika. Kristjani, katerim je katoliška vera poglavitno življenjsko vodilo in načelo, ne bomo hodili k »Jutru« se poučevati o tem, katere so naše krščanske dolžnosti, pa se tudi ne bojimo njegovih slabo prikritih groženj. Za ljudi, ki so takozvanega naprednega in svobodumnega mišljenja, je vsako uveljavljanje krščanskih resnic in načel v javnem življenju zloraba vere in Cerkve in vsako nastopanje proti slabemu ljudstvu, zlasti mladino kvarečemu časopisju gonja in hujskanje, ki naj bi se zatrla z vso strogostjo zakona. Takšno je »Jutrovo« naprednjaštvo in svobodnjaštvo.

Resne škofove besede.

O dolžnostih katoliških kristjanov glede na časopisje ne sprejmemo ne ne pouka ne žuganja naprednjakarjev in svobodnjakarjev, marveč navodila naših cerkvenih predstojnikov, zlasti papeža in škofov. Iz zadnjega časa je vreden upoštevanja opomin švicarskega škofa Bessona, ki vlada friburško-lozansko-ženevsko škofijo. V svoji poslanici vernikom predvsem govori o krščanskih listih in njihovih vrlinah ter opominja kristjane na elementarno dolžnost, da te liste podpirajo ter jim dajejo prednost pred vsemi drugimi O nekrščanskih listih izjavlja sledeče: »So pa tudi drugi listi, ki pobijajo naša načela, bodisi da razvijajo nauke, ki so krščanstvu naravnost nasprotni, bodisi, da se navidezno drže nekake nev-

tralnosti, ki pa dejansko zanikujejo božje pravice in smešijo vse, kar je dobrega, pravega in poštenega. Katoličan, ki podpira take liste in jih vsak dan bere, ne ravna samo nesmiselno in nedosledno, marveč si nakopava tudi težko krivdo.«

O pogubnem vplivu slabih časnikov in o krščanskih dolžnostih zoper nje dostavlja ta opomin:

»Ne bo vam veliko koristilo, dragi bratje, če ob nedeljah hodite v cerkev, obenem pa dan za dnem čitate liste, ki bolj ali manj odkrito pobijajo nauke, ki jih slišite s prižnice. Ne bo vam veliko koristilo, ako dajate vzgajati svoje otroke krščansko, a puščate v njihovih rokah versko-brezbrizne ali pa veri naravnost sovražne dnevnike, ki dan za dnem neusmiljeno podirajo v njihovih mladih dušah zgradbo, ki jo v prekratkih urah krščanskega nauka potrpežljivo gradi duhovnik. Naravnost presenetljiva je grešna lahkomiselnost toliko drugače dobrih ljudi ali ljudi, ki vsaj veljajo kot dobri, ki se zgražajo nad propadanjem dobrih običajev, hiranjem družine, socialnim neredom — ki jih pa ni strah redno čitati dnevnike, katerih trditve in zamolčanja so ravno vzrok vseh teh pojavov. Ali niso ti ljudje podobni zmedencu, ki objokuje prijatelje, katere je umoril dolgo uživani fin strup, sam pa se ne boji redno uživati majhne količine istega strupa.«

Zato, dragi bratje, se mi je zdelo potrebno opozoriti vas, da ste dolžni naročiti se na naše liste, na liste, ki spoštujejo cerkev, ki branijo krščansko misel, ki vplivajo npravno in dobrodejno in zaradi katerih vam ne bo treba nekoč pred Bogom zardevati.«

Iz navedenih besed sledi, da nastopanje zoper slabo časopisje in delo za krščanske časnike ni nobena zloraba vere in Cerkve, marveč da je krščanska dolžnost vseh vernikov in duhovnikov. Vršimo in izpolnimo to dolžnost tudi med slovenskim ljudstvom. S tem tudi največ storimo za obstoj in napredek naroda in države.

Reševalcem ugank. Vsem, ki so priložili znamke, smo začeli razpošiljati Slomškove slike. Dobili jih boste tekom tedna vsi. Imena reševalcev in objavo nagrad priobčimo prihodnjič.

„Slov. Gospodar“ - narodni in kmetjski list.

V novoletni številki je »Jutro« zapisalo, da se vrši gonja zoper njega in druge »napredne« časopise. To gonjo vidi tudi v tem, da »Slovenski Gospodar« agitira za nove naročnike s posebnim razglasom. Na drugem mestu opozarjamo na dolžnost katoličanov v zadevi naprednih in — kot »Jutro« pravi — »klerikalnih« listov. Tu povdarimo samo to-le: Ako je »Jutru« dovoljeno imeti svetovni nazor svobodomiselstva, sme »Slovenski Gospodar« zastopati krščanski svetovni nazor. V tem imamo enake pravice.

»Slovenski Gospodar« — narodni list.

Nekaj drugega pa je v omenjenem dnevniku, kar je potrebno odločno zavrniti. »Jutro« si drzne trditi, da je ono in drugo napredno časopisje — narodno in to trdi na tak način, kakor da bi drugi časopisi v Sloveniji bili — protinarodni. Tu moramo pa mi povdariti, da te »Jutrove« gonje zoper naše časopisje ne bomo molče prenesli. Kdo je vršil vso narodno propagando v dobi nad 60 let na Štajerskem ali »Jutro« ali »Slovenski Gospodar«? Kdo je dvignil narod in mu vcepil željo do svobode in to v svobodni Jugoslaviji, ali »Jutro« — ali »Slovenski Gospodar«? Kdor le malo pozna zgodovino narodnih bojev na bivšem Štajerskem, mora priznati, da je glavni steber narodne vzgoje in samozavesti — »Slovenski Gospodar«. In če »Jutro« sedaj začenja boj proti »Slovenskemu Gospodarju«, potem je ta bolj upravičen kakor »Jutro« napisati, da je to gonja zoper narodno časopisje.

Razglas »Slovenskega Gospodarja«

je zbedel »Jutro«, da ga je moralo omeniti. Kaj pa je hudega na tem razglasu? »Slovenski Gospodar« objavlja, da bo svojemu letošnjemu naročniku, — ako mu v letu 1930 dom pogori, izplačal Din 1000 podpore. Ako premislimo, da je bilo na ozemlju lavantinske škofije povprečno 150 požarov letno, ko kmetje niso bili primerno zavarovani, je gotovo ta podpora »Slovenskega Gospodarja« — veliko človekoljubno delo. In da se bodo mogli ljudje poslužiti pravice do te podpore, smo opozorili, da se dobijo položnice na vseh poštinih uradih in tudi pri vseh župnih uradih. Ako mi ljudi navajamo, kako se naj poslužujejo čekovnega urada in položnic in če se ljudje obrnejo na domačega duhovnika, da jim on te položnice pomaga izpolniti — potem je to zloraba vere in Cerkve. Ako na pošti prodajajo prazne položnice in jih kupci uporabijo za »Slovenskega Gospodarja«, kar se v veliki meri godi, potem je to zloraba državnega urada, po »Jutrovi« logiki seveda.

»Slovenski Gospodar« — kmetjski list.

Na ozemlju lavantinske škofije je »Slovenski Gospodar« najbolj razširjen list. S svojo novo akcijo se bo gotovo še bolj razširil. Pa ne-le zato, ker je »Slovenski Gospodar« med kmetjskim ljudstvom tako razširjen, ampak po svoji vsebini glede pouka in razvedrila se je kmetjskemu ljudstvu izredno priljubil. Napad na »Slovenski Gospodar« bo samo še podkrepil agitacijo zanj.

Naš odgovor!

Na napade dalje ne bomo odgovarjali. Naš odgovor bo samo v tem: **V vsako hišo »Slovenskega Gospodarja«!**

V NAŠI DRŽAVI.

Njegovo Veličanstvo kralj in kraljica sta dočakala novo leto v dvorcu na Dedinju, kjer je bila prirejena večerja ministrom in njihovim soprogam. Ministrski predsednik general Živkovič je čestital vladarski dvojici k novemu letu ter v obširnem govoru podal pregled dela, ki ga je vlada izvršila v letu 1929. Njegovo Veličanstvo kralj je odgovoril z lepim nagovorom, v katerem je poudarjal, da bo v kraljevini Jugoslaviji dosežena ustvaritev one državne uprave in državne ureditve, ki bo najbolje odgovarjala narodnim potrebam in državnim interesom. Kraljevska vlada bo nadaljevala delo na zenačenju zakonodajstva ter bo pri vsem svojem delu imela pred očmi samo interese naroda in države in storila vse, da tudi podrejeni organi državne uprave poznajo samo popolno zakonitost, pravico in enakost za vse.

Naša kraljevina je zastopana na drugih vojnoodškodninskih posvetovanjih po zunanem ministru Marinkoviču in še štirih drugih odposlancih.

Nov kazenski zakonik je stopil z novim letom v veljavo in ga bodo sodišča izvajala.

Nov zakon o občinah. — Ministrski predsednik je v svojem novoletnem govoru napovedal nov občinski zakon, ki bo usposobil občine, da bodo mogle vršiti svoje posebne posle, zlasti gospodarskega značaja in tudi posle prenešenega delokroga. Izvedla se bo tudi preosnova občinskega uradništva. V teku so tudi predpriprave za zložitve večjega števila manjših občin v velike ali vsaj večje občine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Haagu je pričelo drugo posvetovanje glede vojnih odškodnin. Velesile: Anglija, Francija in Italija so se še pred konferenco sporazumele v vseh vprašanjih. Splošno prevladuje mnenje, da bo rodila druga haaška konferenca — uspehe. Bolgarija je že pristala na od-

plačevanje vojne odškodnine, Madžarsko pa bodo postavili pod varuštvo vojnoodškodninske komisije v slučaju, da bi odklonila naložena jej plačila.

Bolgarski kralj Boris se mudi v Nemčiji. Po povratku v Sofijo bodo zamenjani v vladi Ljapčeva 4 ministri.

Koncem decembra minulega leta je sestavil novo vlado na Poljskem profesor dr. Kazimir Bartel. Po dolgi vladni krizi je zastopanih v novem kabinetu devet ministrov iz prejšnje vlade, novih je le pet. V novi vladi sta poleg vojnega ministra maršala Pilsudskega še dva polkovnika.

Glede Španije se je v zadnjem času veliko pisalo, da bo odstopil diktator Primo de Rivera in bo začelo zopetno parlamentarno delo. Najnovejše vesti pa povdarjajo, da bo ostal general Rivera še naprej vladar Španije in ne bo v doglednem času nobenih sprememb.

Velikega zborovanja za neodvisnost Indije, katero vladajo Angleži, se je udeležilo 10 tisoč odposlancev. Zborovanje je vodil v našem listu že obširno opisani voditelj indijskih nacionalistov Ghandi. Zborovanje je dokazalo širnemu svetu, da se bo Indija prej ko slej otresla angleške nadvlade in dosegla popolno neodvisnost.

Daritev prvih kristjanov.

O službi božji prvih kristjanov v najstarejših časih nam poroča krščanski pisatelj in sveti mučenec Justin (umrl leta 165.) sledeče:

»Ko smo onega, ki je sprejel sveto vero, krstili, ga peljemo k bratom — tako se imenujemo — na zbirališče. — Tukaj molimo skupno ter goreče za nas, za novo krščene in za kristjane na celem svetu. Mi molimo, da bi mi, ki smo spoznali resnico, bili v dejanjih dobri državljani in ljudje, kot spoznavalci zapovedi pa dosegli večno zveličanje. Po končanih molitvah se pozdravimo med seboj s poljubom.

Nato prinesejo predstojniku bratov kruh in čašo z vinom. Predstojnik to vzame, se zahvali stvarniku vseh stvari v imenu Očeta in Sina in Svetega duha, nadaljuje zahvalno daritev še dolgo zato, da smo postali deležni — tega daru.

Po končanih molitvah in zahvali se pridruži celo zbrano ljudstvo s tem, da reče: Amen. Amen pomeni v hebrejskem jeziku toliko kakor: Naj se zgodi! Zatem ponudijo dijakoni vsakemu izmed navzočih od blagoslovljenega kruha in od z vođo pomešanega vina, pričujoči nesejo od tega tudi domov.

Ta hrana se imenuje pri naš evharistija. Pojedine se sme udeležiti le oni, ki veruje našemu nauku, ki je očiščen v krstu gréhov ter preroden in živi tako, kakor je učil Kristus. Mi tega ne uživamo kot navadno jed in navadno pijačo. Ampak kakor je beseda božja, Jezus Kristus, prevzela meso ter kri, da bi nas odrešila, tako tudi vemo, da je po molitvi z njegovimi besedami bla-

goslovljena jed Jezusovo meso in Kri. Kajti apostoli so sporočili v znamenitih poročilih, ki se imenujejo evangeliji: Jezus jim je tako zapovedal. On je vzel kruh, se zahvalil in spregovoril: To storite v moj spomin!

Na dan, ki je imenovan po solncu, se zberejo vsi, ki so v mestih ter na deželi, na skupnem kraju. Tamkaj se čitajo spisi apostolov ter prerokov, dokler dopušča čas. Ako je oni, ki je čital, končal, ima predstojnik nagovor, v katerem opominja s povdarkom, si zapomniti ta lepi nauk. Nato vsi skupaj ustanemo in opravimo molitve. Ko je končana molitev, prinesejo kruh ter vino z vodo. Sledi razdelitev onega, ki je bilo posvečeno pričujočim. Imovitejši in ki to radi storijo, dajo prostovoljno, kar vsak hoče. Nabrano prinesejo predstojniku, s čimur ta pomaga: sirotam in vdovam, bolnim potrebnim, onim, ki so v ječi ter morebiti pričujočim tujcem.

Mi prirejamo radi tega po nedeljah skupščine vseh vernikov, ker to je prvi dan, ko je Bog prvič spremenil temo pratvar ter je ustvaril svet, in ker je Jezus Kristus, naš Odrešenik, istega dne vstal od mrtvih.

Kakor že omenjeno, je umrl pisec zgorajnih vrst leta 165, ko je bil spomin na Zveličarja in njegove apostole še popolnoma svež. Justinovo poročilo nam je jasen dokaz, da so se zbirali že prvi kristjani na posebnih prostorih (cerkvah), kjer so opravljali skupne molitve, prisostvovali najsvetejši daritvi bili obhajani in jemali celo Najsvetejše seboj na dom. Služba božja prvih kristjanov je bila združena s pobožnim čitanjem, pridigo in zbiranjem miloščine. Dan pa, na katerega so bili zbrani vsi verniki gotovega okoliša na skupnem kraju, v skupni molitvi ter pri skupni daritvi, je bila že tedaj — nedelja. Sveti Justin tudi posebno povdarja, zakaj ravno je bila že prvokrščanska zapoved skupne službe božje na nedeljo, ker je ta dan posvečen — stvarjenju sveta in je tudi Jezus Kristus vstal v nedeljo od mrtvih.

Listnica uprave.

Vse naročnike, katerim je naročnina že zapadla in so jo dolžni, opozarjamo, da bomo v drugi polovici januarja začeli ustavljati list. Prosimo torej te zamudnike, da vplačajo naročnino, in sicer za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta 9 Din; za inozemstvo še enkrat toliko. Ob tej priliki ponovno opozarjamo na ugodnost podpore, ki so je deležni oni, ki vplačajo celoletno naročnino.

Čas za agitacijo podaljšan do 1. februarja 1930. Precej naših prijateljev-agitatorjev nas je prosilo, da naj podaljšamo rok za agitacijo še en mesec. Radi jim to ustrezemo. Posebno prikladen teden bi bil od 12. do 19. januarja. Organizirajte ta teden kot agitacijski teden za »Slovenski Gospodar«, »Naš dom«, »Nedeljo«. Nagrade se bodo dajale do 1. februarja 1930.

Cenjenim naročnikom. Radi božičnih praznikov smo izdali in razposlali skupaj številki 51 in 52 »Slovenskega

Zanimiv doživljaj svetega Očeta. — Pred kratkem so priromali v Rim verniki iz Pinerola in okolice. Z njimi je bil tudi gorski vodnik iz Torre Pellice, s katerim se je sveti Oče pri avdijenci pristrčno pogovoril in nasmejal. Saj mu je obudil spomine na dogodljaj v alpah. Bilo je malo pred svetovno vojno, ko se je odpravil don Ahill Ratti iz Pinerola na vrh Monte Albergiana. Ko je bil že visoko v gorah, ga je zajela gosta megla in hoteč se ji izogniti, je krenil Ratti nekoliko v stran. Tu se je sešel z gorskim vodnikom iz Torre Pellice. — Megla je postajala vedno gostejša in samotnima potnikoma ni preostajalo družega, kakor da gresta korak za korakom dalje. Tako sta hodila tipaje dobre štiri ure in srednjič dospela na vrh, ki se je dvigal iznad megle. Tu pa ju je čakalo presenečenje; nenadoma sta se pojavila pred njima dva karabinerja (orožnika) in ju po kratkem zaslišanju odpeljala s seboj. V gorah so se prav tedaj vršile vojaške vaje in orožniki so imeli povelje, da aretirajo vsacega, ki bi ga našli v območju manevskega pasu. Oba dva so odvedli na bližaje vojaško poveljstvo. Ker je v tem nastal večer, a potnikov ni bilo mogoče izpustiti brez posebnega povelja višje vojaške oblasti, je moral don Ratti, sedanji Pij XI., s svojim vodnikom prebiti noč v sobi vojaškega poveljstva. Še le zjutraj je prišlo osvobojenje.

Čudežna ozdravljenja. Angleško časopisje v zadnjem času na dolgo in široko poroča o čudežnem grobu brata Patrick J. Power v Malden v Zedinjenih državah. Na stotisoče ljudstva je stalno obiskovalo ta kraj in kakor izpričujejo očitvidci, je na njem mnogo bolnikov zadobilo svoje zdravje, med njimi tudi neki Harry Hoyer iz Joliet, ki ga je tako mučil revmatizem, da je moral rabiti berglje, a je, kakor sam trdi, na grobu popolnoma ozdravel. — Cerkevne oblasti, ki so edine pooblaščenice, izrekati končno mnenje v takih slučajih, se še niso izjavile, pač pa so dale preteklo soboto opolnoči pokopališče zapreti in zdaj najskrbnejše raziskujejo zadevo.

Gospodarja«. Številka 51 je bila navadna, 52 pa čisto božične in pripovedne vsebine. Da pa cenjeni naročniki niso bili oškodovani radi običajne božične priloge, smo izdali na osmih straneh novoletno prilogo. Toliko v pojasnilo, ker so došle na upravo reklamacije za številko 52.

V ZADEVI NAŠE POLPORE.

4. Pojasnilo: (Valentin Obrietan:) — Svojo podporo smo namenili oni družini, kateri dom pogori, naj bo naročen na list kdorkoli od domače družine. — Če je na list naročen najemnik kmetске hiše in mu s hišo vred pogori njegovo celotno premoženje dobi podporo izplačano ta najemnik, če je bil celoleten naročnik (recimo: viničarji itd.) in ne hišni lastnik. — Tega, da bi bil naročen hlapec, hišni gospodar pa ne, nismo predvidevali, ker takih slučajev skoro ni. Kontrola pa je pri takih nemogoča, ker nimajo stalnega bivališča. V takem slučaju se podpora ne izplača.

NOVICE

LETOŠNJI NOVOMAŠNIKI.

Višje svete redove sprejmejo letos sledeči gospodje bogoslovci — četrto letniki:

1. Juranovič Alojzij od Sv. Križa pri Ljutomeru.
2. Korban Fran iz Loke pri Zidanem mostu.
3. Lampret Jožef iz Šoštanja.
4. Modrinjak Fran iz Središča.
5. Pušnjak Rupert od Sv. Lovrenca na Pohorju.
6. Schöndorfer Jožef iz Starega trga.
7. Šmon Fran od Sv. Jurija ob Taboru.
8. Vojkovič Jožef iz Turnišča.

Duhovniške spremembe. G. Anton Šparl, kaplan na Ljubnem je imenovan za provizorja v Šmihelu nad Mozirjem; Nace Brvar, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah pride za kaplana v Slivnico pri Mariboru. Štefan Bakan iz Dobrovnika v Dolnjo Lendavo; Ferdinand Herman iz Dolnje Lendave v Dobrovnik.

Umrli je v bolnici v Ptujju kaplan pri Sv. Trojici v Halozah Franc Lužar. Pokopan je bil 5. januarja 1930. Svetila mu večna luč!

Smrtna kosa. Na novega leta dan zjutraj je zatisnil v Novi vasi pri Mariboru oči za vedno posestnik in bivši mariborski gostilničar Josip Golec. — Rajni je bil rodom iz Ivaniča pri Desejniču v Zagorju. Priženil se je na Štajersko v župnijo Sv. Miklavža na Polju. Dolgo let je bil vzoren gospodar, narodnjak in je stal vedno v vrstah pravih krščanskih mož. Njegov dom so radi posečali voditelji slovenskega naroda: dr. Korošec, dr. Hohnjec in drugi. Po prevratu je kupil radi šolanja otrok gostilno Wilson pri glavnem kolodvoru. Radi bolehnosti je prodal krčmo in se preselil na posest v Novi vasi. Zadnja leta je bolehal in trpel mnogo radi boleznimi. Blagopokojni je bil priljubljen in spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Ostani mu ohranjen med slovenskimi rodoljubi časten in hvaležen spomin!

Izsledeni vlomilci. Smo že poročali, da je bilo vlomljeno v blagajno stavbene tvrdke Kiffmann v Mariboru. Vlomilci so odnesli 68 tisoč Din. Mariborska policija je izdala za storilci tiralico in so jih kmalu prijeli v Splitu. Na Silvestrovo so pripeljali iz Splita v Maribor vzloma osumljeno deteljico: Cezarja, Kaloha in Janžeka. Od svote 68 tisoč Din so našli pri mladih zločincih samo še 14 tisoč.

Samomer. V Mariboru na Tržaški cesti se je ustrelil 2. januarja 56 letni slaščičar K. Ruprih.

Smrtna nesreča. Pri podžagavanju bukke se je smrtno ponesrečila žena viničarja Rancigerja na Prihovi v občini Studenice pri Poljčanah. Gospodar je dovolil viničarju, naj si spravi bukev iz gozda, da bo imel za zimo drva. Na Janževo sta Štefan in njegova žena Barbara podžagavala že viseče

drevo, ko se je štor radi prevelike teže nenadoma prevagal in z vso silo udaril ženo, jej zlomil tilnik in hrbtnico, da je bila reva pri priči mrtva.

Čevijarska obrtna zadruga v Mariboru naznanja vsem svojim članom, da se vrši prva toletna vajeniška in pomočniška preizkušnja v nedeljo, dne 26. januarja 1930. Prošnje za pripust k preizkušnji je vložiti najpozneje do 15. januarja tega leta pri načelniku zadruga v Mariboru, Orožnova ul. 6.

Nekaj iz zemljepisja. Na svetu je 12 (ako vzamemo še Reko, 13) takozvanih pritlikavih držav, ki štejejo manj nego 1 milijon prebivalcev. Glede prebivalstva je najmanjša država Andora (v Pirinejih med Španijo ter Francijo), ker šteje komaj 5000 ljudi. Po površini najbolj neznatna je Monako (na Francoskem ob obali Sredozemskega morja, meri le 15 kvadratnih kilometrov. Rusija je na celem svetu med 37 timi državami v vsakem oziru največja. — Ogromna Rusija ima 23.000 krat toliko prebivalcev nego zgoraj omenjena Andora, njena površina je 300.000 krat toliko nego od Monako.

Znamenja z onega sveta. Francoski modroslovec Bergson je o priliki svoje nedavne 70-letnice sprejel tudi zastopnike londonskih in pariških spiritistov, ki so mu prišli čestitat. V pogovoru z njimi je Bergson naglasil, da trdno veruje v posmrtno življenje ter je med drugim navedel naslednji slučaj: Bližu Pariza sem imel prijatelja veleposestnika, ki je po daljšem bolehanju umrl pred tremi leti. Njegova smrt je soprogo tako užalostila, da je sklenila z družino oditi v Pariz, da je okolica ne bi vedno spominjala na pokojnika. Pred odhodom je pa še postavila pokojnemu možu krasen nagrobni spomenik. Tri dni nato se je s svojimi otroci odpeljala. Za prvi čas se je naselila v nekem pariškem hotelu. Tu se ji je prvo noč v sanjah prikazal pokojni mož in se bridko pritoževal, da so postavili njegov spomenik na napačen grob, njegov grob pa je ostal brez spomenika. Prav tisto noč je videla očeta v sanjah tudi starejša hči; pritoževal se je, da mu spomenik ni po volji. Mati in hči tem sanjam nista pripisovali posebnega pomena. Čez nekaj dni je pa imela vdova enake sanje in sedaj je pisala pokopališčnemu čuvaju, če se pri postavljanju spomenika niso morda grobi zamenjali. Čuvaj je odpisal, da je vsaka pomota izključena, ker počiva poleg njenega soproga njen lastni — čuvajev — brat. Čez dva dni so se vdovi sanje v tretje ponovile. Sedaj je vdova zahtevala, da se grob odkoplje. In tu se je na splošno presenečenje pokazalo, da so grobe dejansko zamenjali in je stal spomenik na grobu čuvajevga brata, veleposestnikov grob pa je bil prazen.

Slaba za delavce v Turčiji. Kakor je neki nemški list dobil poročila iz Turčije, se delavstvo v tamkajšnji novi, prerajeni državi nahaja v slabih razmerah. Kemal Paša je sicer odpravil fez in druga znamenja na sultanove čase, a je obenem brezobzirno pritisnil na delovni razred. Absolutno je nastopil proti zvezam in v letu 1927 razpu-

stil zadnjo, ki je še obstajala. Delavska zborovanja se smejo vršiti le pod policijskim nadzorstvom. Stavke so dovoljene le v tujezemskih podjetjih, ali v takih podjetjih, s katerimi vlada ne stoji v prijaznih odnošajih. Za delovne ure ni dolžena nikaka meja. Nič ni ne navadnega 16 urno delo na dan; pretežna večina pa dela po 12 ur. Otroci pod 14. letom tvorijo 15 do 20 odstotkov vsega turškega delavstva.

Ženska na grmadi. Iz Rusije poročajo skoraj dnevno o težkih izgredih proti komunističnim agitatorjem in uradnim zbirateljem živil s strani razdraženega kmetijskega sloja. Samo v samarskem okrožju se je pripetilo v teku 2 mesecev, v avgustu in septembru, 42 nasilnih dejanj. V selu Novem Jukuškinu v uljanovskem okrožju so napadli nezadovoljni ljudje članico krajevnega sovjeta Anastazijo Semtinovo in jo živo sežgali na grmadi. Boljševiške oblasti so polovile storilce in jih obsodile na smrt.

V boljševiškem rajju. Ugledni ameriški industrijalec Right je obiskal mesera septembra lanskega leta v družbi 30 trgovcev in finančnikov iz Zedinjenih držav Rusijo. Iz njegovega poročila, ki ga je objavil londonski list »National Review«, povzamemo sledeče: »Od trenutka, v katerem smo zapustili naš parnik, smo srečali samo revščino. Ta revščina tvori značaj velike dežele. Leningrad, Moskva, Kijev, Sevastopolj in Jalta, kjer smo bili, so niz obupnih slik. Vse rusko prebivalstvo je izredno slabo oblečeno. Obleke so razcapane, čevlji so pod vsako kritiko. Naši voditelji so nam poskušali zasenčiti to bedo, a se nismo dali prevariti. Videli smo zgolj pomanjkanje in veliko bedo. Ni govora o poslovnih stikih z slično državo.«

Ruska policija. 14 ruskih judovskih družin, ki so prispele v mesto Riga iz Rusije, pripoveduje, kako je ravnala ruska policija z njimi pred odhodom čez mejo. Pobrli so jim ves denar in sploh vse, kar je imelo kaj vrednosti. Potrgali so jim celo podplate od čevljev in podlogo iz obleke. Nekemu rabinu pa se je posrečilo prenesti njegove zlate rublje preko meje na ta način, da jih je dal prelit v ponev, ki jo je nato namazal s sajami in je s to zvižajo preslepil rusko policijo.

Boljševiki in cerkveni zvonovi. Ruski boljševiki so brezbožniki po mišljenju in življenju. Njihovo stremenje gre za tem, da bi ves ruski narod pretvorili v maso brezbožnežev. Cerkve zapirajo ali pa jih petvarjajo v teatre, kino-gledališča in trgovske prostore. Duhovnike pobijajo ali spravljajo v ječe. Zadnji čas so se tudi lotili zvonov, ker ne morejo poslušati njihovih, na Boga in večnost spominjajočih glasov. Boljševiški uradni list »Izvestja« je nedavno objavil članek, v katerem je natanko izračunano, da je v zvonovih na Ruskem 330.000 ton kovine, ki predstavlja vrednost 30 milijonov rubljev. Ti bi bili dobri, da vsaj nekoliko napolnijo praznino boljševiških blagajn. Tako se je bati, da bo leto 1930. prineslo konec zvonov po ruskih cerkvah.

Tudi mož ima besedo. Da imajo tudi možje nekaj pravic, kadar gre za izdat-

ke iz njihovih denarnic, je odločilo — okrožno sodišče v Washingtonu v pravdi med senatorjem G. Huddleston in neko trgovino. Senatorjeva žena je namreč brez vednosti moža kupila v tej trgovini kožuhovinast površnik za 233 dolarjev; takoj je plačala 8 dolarjev, za ostalo pa je rekla, naj trgovec pošlje račun njenemu možu. Senator je račun res dobil, a je njega poravnavo gladko odklonil, češ, da žena ni imela pravice, kupovati brez njegove vednosti. Trgovec je senatorja tožil, a sodišče ga je oprostilo, in tako je senatorjeva žena dobila kožuh za osem dolarjev.

Dedič milijonarja dobe po — en dolar. Bogat stric, A. Beck v Chikagu je umrl pretekli teden. Nečaki in nečakinje so nestrpnno pričakovali, da se odpre oporoka. A kako so bili reveži razočarani, ko so videli, da jim je dobri stric zapustil — vsakemu po en dolar. Polovico svojega premoženja je pokojni odločil za razna dobrodelja. Potrži dediči trdijo, da to ni prava oporoka, ampak, da je za to spisal umrli še eno, ki je pa do sedaj še niso našli.

Deklica v banditski službi. Trgovec z zlatnino, J. Prince v Bostonu je bil od neke dame poklican na telefon, da določi čas, kedaj bi mogel najbolj v miru razkazati svojo zlatnino, češ, da ji njen zaročenec namerava kupiti dijamantni prstan. Ob določenem času je prišla v zlatarjev urad mlada deklica v družbi z nekim moškim. Trgovec jima je uslužno razkazoval svojo zalogo. Hipoma pa moški potegne revolver, porine trgovca v shrambo za obleko, jo zaklene, zaročenca pa nato pobereta ne samo prstane, ampak celo zalogo, in jo odkurita.

Ljubezen na prvi pogled. V ameriškem mestu Clare sta se videla, se zaljubila in se poročila, namreč 92 let stari Youmans in 71 let stara Mrs. Emma Stough. Svatov na ženitovanju je bilo celo število, večina izmed njih pa je obstajala iz otrok poročencev, vnukov in pravnukov.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandeljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolelih obeh in ušesih, skrbimo za to, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »FRANZ JOSEFOVA« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 1116

Advokat Dr. Makso Šnuderl, naznanja, da je dne 1. januarja 1930 preselil svojo pisarno na Aleksandrovo cesto št. 35 (ob špediciji Balkan).

Mnogo lepih deklet in žena pada v oči tujemu potniku v naši deželi. Ni li naša dolžnost, da to prirodno lepoto našega naroda negujemo in ohranimo — mesto da jo z uporabo škodljivih sredstev za vedno uničimo? Zato bi morali vprašati že davno preizkušene in resnično neškodljive Elsa-preparate za lepoto: Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las, Elsa-mila zdravja in lepote, Elsa-Shampoo, Elsadont-pasto za zobe in roke! Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 341.

○ zimskem spanju živali.

Vse živali v mrzlejših krajih, kojih prehranjevalnih pogojev domača zima ne more izpolniti, kakor tudi vse one, ki se ne morejo ustavljati mrazu, tem primanjkljajem pa se tudi ne morejo izogniti, se prepustijo ob nastopu zime spanju — nekatere celo popolnoma otrpnejo.

Predvsem treba povdariti, da pri zimskem spanju živali nikakor ne prekinajo življenjskega delovanja, ampak se to le zniža, ker se menjavanje snovi popolnoma zaustavi.

Nekako prekinjena prehrana v dobi zimskega spanja se nadomešča z maščobo, katero si je žival nabrala v jeseni. Maščobne zaloge so pri večini sesalcev tako izdatne, da zapusti zaspavec na spomlad svoj brlog sicer znatno olajšan na teži, nikakor pa ne izčrpan ali obnemogel. Kako dolgo spe živali po zimi, to je odvisno od podnebja njihove domovine in od zime same. Vsekakor bo medved v Sibiriji spal mnogo dalje nego njegov tovariš v Karpatih. Miš-rovka (Spitzmaus) se bo zibala v zimskem spanju na Norveškem gotovo mnogo dalje, nego po naših gozdovih.

Pri zimskih zaspancih pade v dobi spanja zelo telesna vročina. Netopir ima navadno 35 stopinj toplote, v času zimskega spanja le 6 stopinj. Istotako skače polh z ene veje na drugo s toploto 35 stopinj, po zimi pa spi le z 10 stopinjami. Ako vzamemo polha iz zimske postelje in ga prenesemo v zakurjeno sobo, se mu dvigne toplota tekem ene minute od 10 na 35 stopinj.

Medved v svojem brlogu tudi v najhujši zimi ne smrči trdno. Lovci ga zdregajo v zimskem času iz spanja z drogi in ga potem ustrelijo ali zabodejo.

Jazbeca ali veverico vidimo večkrat v najhujši zimi, da zapustita svoje skrivališče in se podajata na sprehode.

Delovanje pljuč je pri zimskih zaspancih znatno zmanjšano. — Netopir diha v teku 12 do 15 minut le enkrat, medtem ko delujejo njegova pljuča v istem času v toplejših dneh 50 do 60 krat.

Kakor smo že omenili, pretrgajo živali sesalci v času zimske lenobe večkrat spanje in se nekako sprehajajo. Čisto drugače nego sesalci prebijejo — zimsko spanje živali: amfibije (dvoživke) in razna golazen.

Pri dvoživkah in golazni so opazovali, da spijo te živali skupno v večjih množinah. Močeradi se skrijejo po 100 komadov skupaj v kako skalnato razpoklino. Modrasi spe skupaj po 20.

Žabe se zarijejo, ko nastopi mraz, globoko v blato ribnika ali mlake. V blatu nekako otrpnejo in se prikažejo še le na spomlad. Žaba krastača se ne skriva v blato, ampak se potegne v zimi v kako luknjo ali razpoko. Vhod v spalnico zadelja z zemljo.

Ribe po večini spe zimsko spanje v blatu na dnu vode in životarijo od prihranjene masti. O krapu je znano, da zamrzne v ledu in prenese 20 stopinj Celzija pod ničlo čisto z lahkoto.

Sesalci prezimijo navadno posamič. O polhih je znano, da se podajo skupno v celih družinah k zimskemu spanju.

Spalnice si pa uredijo tako, da je med vsakim zaspancem stena iz mahu. — Večkrat se zgodi, da se zbudi kak večji polh bolj zgodaj in pokolje še speče tovariše. Netopirji prezimijo za nogo viseč po več sto skupaj in se ne zavarujejo eden napram drugemu.

O medvedki je na primer znano, da celo povrže 1 do 4 mladiče v dobi zimskega spanja. Ko je spravila mladiče na svet, zadremlje in jih doji v spanju.

★

○ vremenskih prerokih.

Glede vremena sta skoro enako radovedna kmet kakor mestjan. Ali bo lepo in grdo, se vprašuje kmetič z oziranjem na razna opravila; mestni človek bi se pa po večini rad veselil zračne vedrosti radi nemotenega pohoda v naravo.

V današnjih časih že poseda vsaka boljša hiša na deželi kot v mestu za presojo vremena takozvani barometer. Naši predniki pred 100, 50 in še 30 leti niso poznali modernega vremenskega preroka z živim srebrom, ampak so se morali zatekati k naravnim oznanjevalcem vremena, ki so bili in so še mnogo bolj zanesljivi nego barometri, ali kako se že imenujejo vsi ti mogoči vremenski instrumenti.

V naslednjem hočemo našim čitateljem osvežiti spomin glede naravnih barometrov, ki so prastari, a za mlajše novi, ker jih več ne poznajo.

Ob bližanju slabega vremena tožijo bolehnih ljudi: revmatizem ali protin me mučita, vreme se bo spremenilo. — Ozeblina in kurje oči me posebno skele, slabo vreme je v ozračju. Ako je že človeško telo v tolikih slučajih prav dober in zanesljiv vremenski prerok, so to še veliko bolj živali. Žival se bolj giblje v prosti naravi in radi tega bolj občuti zbirajočo se mokroto v zraku. — Živalska koža in posebno še dihalni organi posebno občutijo bližajoči se dež. Zračna elektrika vpliva močno na živalsko živčevje, da občuti v naprej nevihto. Iz pritiska zraka zaznava žival viharje, zopet druge živali prerokujejo vreme s pomočjo dobro razvitega voha.

Zelena žabica.

Najbolj priznani in tisočletja stari vremenski prerok je vsakemu znana zelena žabica. Živalco ujamejo in jo potisnejo v stekleno posodo, ki je napolnjena do polovice z vodo in na dnu je nekoliko trave in ob strani majhna lestvica. Preroško posodo postavijo na okno. Žabica ze prižavlja z vodo, vodnimi žuželkami, z mušicami ter muhami. Pri lepem vremenu je žaba vedno na vrhu lestvice, da lovi omenjeno hrano. Pri bližajočem se dežju plava po vodi, pri nevihti se pa popolnoma zarije v travo na dnu. Druge navadne žabe se razlezejo pri deževju po suhem.

Pajki.

Danes ometa kmetsko dekletko po hišnih kotih in odstranjuje nadležno pajčevino. Pred dobrimi 50 leti je njena stara mati skrbno pazila, da so imeli pajki mir. Iz zadržanja pajka so skle-

pali starejši ljudje z vso sigurnostjo na vreme. Iz pajkovega delovanja je napovedal kmečki očanec za 12—14 dni vreme, ako je dobro pazil, kako se je obnašal pajek.

Čim bolj pridno prede pajek, čim daljše so njegove nitke, tem lepše bo vreme, ki bo ostalo tudi stalno. — Kratke nitke, majhne pajčevine označajo vremensko spremembo. Ako pa zapustijo pajki mreže, se skrijejo — ker so tudi umetniki v stradanju, bo dolgo deževalo. Ako je pričakovati zboljšanje vremena, bo začel pajek razširjati svojo mrežo. Zelo dolge pajčevine — stalno lepo.

Za opazovanje pajka si je treba zbrati mirne prostore na vrtu ali kje pod streho. Ako kaj pajka moti pri preji, se potegne v skrivališče. Dobro je tudi od mreže naganjati žuželke in muhe, s katerimi se preživlja pajek. Zanesljivi preroki so lačni pajki.

Najboljši čas za opazovanje pajka je krog 10. ure predpoldne. Ako se mudi živalca ob desetih na sredini mreže, bo lep dan.

Še drugi oznanjevalci vremena.

Žabe krastače in močeradi se pomičejo navzgor, ako se bliža slabo vreme.

Lastovke začnejo ob bližajočem se slabem vremenu letati prav nizko in čvrčijo na glas. Ako se zatečejo te ptičke pod streho, bo nevihta. Pri lepem vremenu leta lastovka visoko.

Pavi se derejo na ves glas, ako se bliža vremenska sprememba. Krt izmetava pred spremembo vremena velike krtine, ribe se poganjajo iznad vode.

Ako se dviga na vse zgodaj škrjanček visoko nad polje in glasno poje, bo lep dan.

Pred prihodom dežja se potegne čebela v panj, muhe postanejo živahne, grizejo. Ob lepem se igrajo mušice v zraku. Ako svetijo kresnice na večer, bo drugi dan lep.

★

Nežgana opeka.

Od Kitajske preko Mongolije, Tibeta in Turkestana, preko Buchare, Chiweter Afganistana do Perzije in Mezopotamije je še danes v navadi izdelava opeke, kakor je bila znana najbolj starodavnim azijskim narodom in nam jo opisuje sveto pismo. Stari Egipčani so se naučili delati opeko od azijskih narodov.

Ostanki starih svetopisemskih mest: Ninive in Babilon še pričajo danes, kako nekaj skozi tisoč in tisoč letja trpežnega je bila stara opeka.

Današnja žgana opeka začne kmalu razpadati, ako se ni postopalo pri žganju z vso natančnostjo.

Stari vzhodni narodi so stavili najbolj mogočne stavbe iz nežgane opeke. Istega stavbenega materiala so se posluževali Rimljani.

Izdelava nežgane opeke se v Aziji do danes ni prav nič spremenila, ampak je v rabi isti način kakor pri svetopisemskih narodih. Postopek je ta-le:

20 do 40 metrov globoke jame izkopljejo, dokler ne zadenejo na ilovnato plast. Vodo, ki je natekla pri kopanju,

odpeljejo po kanalih in nad ilovico pu-
ste le pol metra vode, da je prehitro ne
osuši solnčna vročina. S pomočjo lese-
nih dvigal, na katere so pritrjene plat-
nene vreče, spravljajo ilovico iz jam in
jo zmečajo v posebne bazene. Tukaj ilo-
vico očistijo raznih trdih primesi, jo
zmečajo s slamo in premesijo z noga-
mi. Nato jo zbijajo v razne oblike. —
Vzhodna opeka je mnogo večja nego
naša.

Še le sedaj jo pustijo na solncu, da
se nekako na pol osuši in jo ogladijo z
rokami. Pravo sušenje sledi za tem. —
Večkrat položijo opeko na strehe pečl,
v katerih kurijo, da se pospeši osuše-
vanje.

Nežgano opeko izdelujejo v maju ter
juniju, ker ima tedaj solnce največjo
moč. Eden delavec napravi na dan po
1500—1800 komadov.

Za malto so rabili nekaj in še da-
nes zmes iz ilovice, apna in gipsa. V
Mezopotamiji je bila v navadi malta iz
ilovice ter pepela.

Izdelavi nežgane opeke so posvečali
v svetopisemskih časih največjo skrb.
Posebno so gledali na to, da je bila ope-
ka dobro zgnjetena in posušena, ker si-
ker je razdejal dež stavbo v kup blata.

Treba pomisliti, da so bila skoro vsa
starodavna azijska mesta obzidana z
nežgano opeko. Ako je hotel mesto ob-
legajoči sovražnik prodreti obzidje, je
napeljal pod njega vodo, ki ga je iz-
podjedla v kratkem času, ako ni bil zid
iz najboljšega materiala.

Iz zgodovine je znano, da je napeljal
Spartanski kralj pri obleganju mesta
Mantinee v Grčiji reko Ophnis pod ob-
zidje in je na ta način porušil vse utrd-
be ter se polastil mesta.

Ista usoda je zadela starodavne in
mogočne Ninive. Pri nekem obleganju
je zmanjkalo v velikem mestu vode. —
Ninivljani so speljali pod obzidjem v
mesto reko Tigris. Temelji obzidja so
bili iz slabe opeke, voda jih je izpodjed-
la in sovražnik je osvojil mesto.

V maloazijskem starodavnem mestu
Milet je obstojala posebna stavbena
policija. Njena naloga je bila, da je nad-
zirala izdelavo opeke, ki se je morala
pred uporabo sušiti na solncu celih
pet let.

Še danes se odbije ob zidovju stolpa
mirja iz Buchare vsaka krogla. Stolp
so pozidali iz opeke tako-le: na golo
zemljo brez temeljev so nanosili 60 cm
na visoko mokre ilovice. Ilovico so pre-
mesili s slamo in pustili to plast, da se
je osušila. Na prvo plast je prišla dru-
ga, tretja, četrta itd. Na ta način so
zgradili stolp, ki je še danes prav dobro
ohranjen in priča o trpežnosti azijske
nežgane opeke.

*

Uresničene sanje.

Nemec Günther Plüschow je bil le-
talec v nemški koloniji Tsingtau na
Kitajskem. Ko je izbruhnila leta 1914
svetovna vojna, je pobegnil na letalu
iz Kitajske na Japonsko in od tamkaj
v Severno Ameriko. Na potu iz Ameri-
ke v Evropo je padel v roke Angležem.
Posrečil se mu je pobeg, dosegel je obal
Holandije in vstopil v nemško vojsko

1000 dinarjev dobiš!

Vsak naročnik Slovenskega Gospodarja, ki je plačal za celo leto 1930 naroč-
nino, dobi 1000 dinarjev podpore, ako bi v letu 1930 pogorela hiša, v kateri
stanuje. To podporo ne dobi samo lastnik hiše, ako pogori hiša nad njim,
ampak tudi najemnik, ofer, majer ali viničar, sploh vsak, ki nad njim pogori
hiša, če je plačal celoletno naročnino. Podpore izplača uprava Slovenskega
Gospodarja. Plašajte torej naročnino za celo leto, da bodete v slučaju nesreče
deležni 1000 Din podpore.

kot pilot. Celó vojno se mu ni nič zgo-
dilo in je nastopil zopetni svetovni mir
čil in zdrav.

Po vojni se je razibal v sanje, da mo-
ra na vsak način v nekaj letih postati
milijonarski bogataš. Celó njegovo živ-
ljenje se je osredotočilo v stremljenje
po bogastvu. A, kako obogateti, ko pa
je bil siromak in je znal le voditi le-
talo.

Pri brskanju po raznih knjigah je do-
znal da veliki otok ob vzhodu Južne
Amerike »Feuerland« še ni raziskan.
Na otoku so ledeniki preko 2000 m vi-
šine, pragozdi s popolnoma južnim
rastlinstvom, hivalstvom, rekami, vo-
dopadi itd. Sploh je ta zemlja vsestran-
ski raj naravne krasote, ki pa še rado-
vednemu svetu ni razkrit, ker je z mor-
ske strani skoro nemogoče pristati na
otoku radi prestrme obali. Zagrizel se
je v načrt: Odpluti preko širnega Oce-
ana na Feuerland, raziskati otok z ae-
roplana in ustvariti filme, ki bi mu naj
vrgli po povratku milijone.

S prosjačenjem ter beračenjem je na-
brat toliko denarja, da si je pustil zgra-
diti 20 m dolg čoln z jadrni in enim manj-
šim motorjem. Vzel je na krov ladjice
še pet tovarišev in enega psa.

Znana nemška tvrdka Braun in Blan-
chard mu je obljubila, da bo poslala v
Magallanes zaliv (med Feuerlandom in
Južno Ameriko) letalo z imenom »Sre-
brni kondor«. Aeroplan bo pripravljen
v zabojih in bo že čakal na mornarje.
Tvrdka je bila prepričana, da sanjač o
milijonih cilja ne bo dosegel, a vendar
je držala dano obljubo.

Po nepopisnih težkočah, nevarnostih
ter blodnjah je Plüschow preplul na
neznatnem čolnu Ocean in se usidral
v pristanišču Magallanes zalivu. Tu-
kaj je že čakal nanj »Srebrni kondor«,
razdeljen po delih in spravljen v za-
boje.

Plüschow čisto sam z enim tovari-
šem je sestavil letalo in se odpravil na
njem nad Feuerlandijo, kjer se mu je
posrečilo, da je spravil na filme vse nar-
avne krasote neraziskanega in le po
pripovedovanju in slikah iz domišljije
znanega otoka.

Ko je končal filmanje cele Feuerlan-
dije, se je ukrcal v zalivu s čolnom ter
letalom na parnik in izstopil te dni v
Hamburgu na Nemškem.

Po radiju je zvedel nemški narod o
uspehih in junaški plovbi svojega ro-
jaka in mu priredil pri izkrcanju kra-
ljevski sprejem.

Razne filmske družbe v Nemčiji in
Ameriki se sedaj trgajo za njegove film-
ske posnetke in mu ponujajo milijon-
sko nagrado v najboljši denarni vred-

nosti. Plüschowe sanje so se uresničile
pred dnevi, iz ubogega — a podjetnega
pilota se je vrnil iz Feuerlanda — več-
kratni milijonar.

*

Nemogoči — a resnični računi.

Dolžina človeka.

Na zemlji prebiva približno ena mili-
jarda in 860 milijonov ljudi, ali okroglo
vzeto: 2 milijardi. Ako bi zložili člove-
štvo po dolgoti enega za drugim krog
ravnika, bi lahko ustvarili 40 tisoč km
na dolgo 70 pasov. Človek je vzet po dol-
žini 1.50 m. Zemlja meri krog ravnika
40 tisoč km.

Človeška kri.

Po srednjem človeku se pretaka, tako
okroglo vzeto, 4.4 l krvi. Ako bi zlili
kri vseh ljudi na svetu v eno kocko, bi
bila ena stranica te kocke dolga 200 m.
Glede krvi vzemimo drug lažji primer:
Človeška kri na zemlji bi šla v kanal,
ki bi bil dolg 60 km, 27 m širok in 5 m
globok, vendar bi še preostalo 84 tisoč
kubičnih metrov krvi.

Človeške besede.

Posebni računarji so si stavili nalo-
go: izračunati, koliko besed je bilo iz-
govorjenih na svetu v 20. stoletju. Ako
pomislimo, da je veliko oseb, ki samo-
tarijo ter zelo malo govorijo, ako izvza-
memo nedoraslo deco, potem se poslu-
žuje govora 1 in pol milijarde ljudi. —
Precej gostobesedna oseba izusti na dan
10 tisoč besed.

Za primer se poslužimo dejstva, da
je od 1. januarja 1900 preteklo 10.000
dni, ker v noči po večini počiva člove-
ški jezik. Sedaj pa računajmo: $1\frac{1}{2}$ mi-
lijarde $\times 10.000 \times 10.000 = 150$ bilijon-
ov besed. Velikanska številka, ki je
bila v prvih povojnih letih na primer
v Nemčiji glede denarne valute nekaj
vsakdanjega.

Naše čitatelje bo zanimalo, koliko be-
sed je bilo izgovorjenih od Kristusovega
rojstva do danes.

Od Zveličarjevega rojstva do nekako
500 let po Kristusu ni bivalo na celem
svetu več nego 300 milijonov ljudi.

V starem in srednjem veku so živeli
ljudje bolj samotarsko življenje in bili
ločeni eden od drugega, ker ni bilo
pravih prometnih sredstev. V taistih
časih je človeštvo tudi veliko manj go-
vorilo nego danes, ko obiskujemo eden
drugega po železnicah, na avtomobilih,
v aeroplanih itd.

Za časa francoskega cesarja Napole-

ona I. je štel svet 800 milijonov duš. — Ako upoštevamo ravnokar navedeno, potem vzemo, da je bilo izgovorjenih od Kristusa do danes 3 triljone besed, mogoče 4 triljone, nikakor pa ne več!

NOVE KNJIGE.

Dobri pastir: premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa in njegovih svetnikov. Spisal dr. Ciril Potočnik. — Premišljevanja so posebno uspešna molitev, v kateri se človek čisto prosto razgovarja z Bogom. Kdor prav premišljuje, bo gotovo prav molil. — Knjiga stane Din 38, po pošti Din 40 in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

V Celju v tiskarni Mohorjeve družbe je izšla knjiga »Presveto Srce Jezusovo«, katero je spisal in izdal v drugi izdaji Janez Pristov. Knjiga stane: Za Mohorjeve ude: a) z rdečo obrezo 20 Din, b) z zlato obrezo 30 Din. — Za neude in po knjigarnah: a) z rdečo obrezo 28 Din, b) z zlato obrezo 46 Din.

Gospodarska obvestila.

Kmetje in posestniki! Vsaj do 10. januarja prijavite svoj pristop k domači Kmetijski podružnici kot člani kmetijske družbe. Član lahko postane vsak, ki redi vsaj eno govedo. Članarina je Din 20. Za to malo članarino dobi vsak član družbino glasilo »Kmetovalec«, ki izhaja vsakih 14 dni ter ima polno gospodarskih naukov. — Tudi ima vsak član pravico do ugodnosti družbe glede nakupa kmetijskih potrebščin. Vsak kmet in posestnik naj bo član Kmetijske družbe, ki je zdaj preosnovana in v dobrih rokah! Kmetijska družba morda postati sčasoma Kmetijska zbornica, zakonita zastopnica kmetijskega stanu! To pa bo le, ako bo cel kmetijski stan v njej zbran!

Kjer še nimate Kmetijske podružnice, jo takoj ustanovite! Samo 20 članov je treba pristopiti in odbor izvoliti! Navodilo za ustanovitev imate v zadnjem »Gospodarju!«

Zadružni tečaj. V Mariboru se bo vršil zadružni tečaj v času od 20. do 25. januarja, v Murski Soboti za drugarje v času od 27. do 31. januarja. Prijave za tečaj se naj pošiljajo **Zadružni Zvezi v Mariboru**, Miklošičeva cesta 2. En dan bo v zadružnem tečaju določen za blagovne zadrage, en dan pa za sestavo računskih zaključkov. Program objavimo v prihodnji številki. —

Novo zadrage. Dne 2. decembra je začela poslovati novo ustanovljena hranilnica in posojilnica v Sv. Vidu pri Ptujju, po novem letu začne poslovati nova hranilnica in posojilnica v Majšperku. Na Murskem polju se vrše priprave za ustanovitev kmetijskih nabavnih in prodajnih zadrug, tudi za mlekarke zadrage vlada zanimanje med ljudstvom.

Ustanovitev finančnega inšpektorata v Mariboru. Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasa, da je z odlokom ministrstva za finance z dne 20. decembra 1929, št. 114.850 ustanovljen finančni inšpektorat v Mariboru, ki je začel poslovati dne 1. januarja 1930. Ta inšpektorat bo raenkrat reševal vse posle, ki zadevajo neposredne davke bivše mariborske oblasti, izvzemši odmero družbenega davka in kazenske zadeve po členu 142. zakona o neposrednih davkih. Stranke, ki spadajo v področja davčnih uprav v Celju, Dolnji Lendavi, Gornji Radgoni, — Gornjem Gradu, Konjicah, Ljutomeru, Mariboru, Murski Soboti, Ormožu, Prevaljah, Murski Soboti, Ormožu, Prevaljah, Ptujju, Slovenski Bistrici, Slovenjgradcu, Šoštanju in Šmarju pri Jelšah se torej opozarjajo, da naj naslavlajo vse vloge prej navedenega značaja, ki so jih dosedaj naslavljal na finančno direkcijo v Ljubljani, oddelek za neposredne davke, izza 1. januarja 1930. na naslov: »Dravska finančna direkcija,

ja, finančni inšpektorat v Mariboru.«

Mlekarški in sirarski tečaj. Uprava mlekarške šole v Škofji Loki, dravska banovina, obvešča tem potom vse interesente, da se otvori z dnem 1. februarja 1930 na mlekarški šoli v Škofji Loki četrti celoletni mlekarško sirarski tečaj. Vzdrževalnina na zavodu znaša mesečne Din 750; prosilci izven dravske banovine plačajo k temu še 1000 Din šolnine za ves tečaj. Prosilci, ki žele obiskovati tečaj na svoje stroške, naj vložijo takoj prošnje za sprejem pri ravnateljstvu zavoda, oni pa, ki si obetajo podpore, naj vložijo prošnje za podporo pristojnim bankim upravam, odnosno ministrstvu za kmetijstvo in vode. Svojeoročno napisanimo prošnjam je priložiti: 1. Domovnico, 2. Zadnje šolsko spričevalo, 3. Spričevalo o eventualni praksi, 4. Rojstni list, 5. Nравstveno spričevalo, 6. Dovoljenje staršev, odnosno njih namestnikov za obisk mlekarške šole, 7. Zdravniško spričevalo s povdarmom, da prosilec ne bolega na tuberkulozi ali kateri drugi prenosljivi bolezn, 8. Izjavo za plačevanje vzdrževalnih stroškov z navedbo plačnika, 9. Spričevalo o ubožstvu, potrjeno od pristojne davčne uprave. Prošnje in priloge morajo biti pravilno kolokovane. Podrobnejše podatke o sprejemu na zavod in o učenem načrtu zavoda sprejmaje interesentje pri pristojnih bankih upravah in pri upravi mlekarške šole v Škofji Loki.

Uradni dnevi komisarja za agrarne operacije v Mariboru, ki so se doslej vršili vsak prvi četrtek v prostorih mariborskega oblastnega odbora, se bodo po odredbi Komisije za agrarne operacije v Ljubljani vršili odslej vsako prvo soboto v mesecu in če je ta dan praznik, prihodnje soboto od 10. do 13. ure v prostorih sreskega načelnika Maribor, levi breg. Prvi uradni dan je bil dne 4. januarja 1930.

Zunanja trgovina Jugoslavije aktivna. Po uradnih podatkih, ki so bili pred dnevi objavljeni, je v mesecu novembru l. l. izvoz iz naše države znašal v vrednosti 814 mil. izvoz v državo pa 621 milijonov. Skupno je v prvih 11 mesecih preteklega leta znašal naš uvoz 1.532.000 ton za 6.995.15 milijonov dinarjev napram 1.425.000 tonam za 7.213.2 milijonov dinarjev v 11 mesecih predlanskega leta. Radi dobre letine lanskega leta, ki je omogočila pomnoženi izvoz, je bilanca naše zunanje trgovine aktivna. V 11 mesecih leta 1928 je bila naša trgovinska bilanca pasivna za 1.337,8 milijonov dinarjev, v 11 mesecih leta 1929

Spisal Dr. O. Haunig:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Njegov sin Žiga je kupil med drugim tudi konjiški grad leta 1592. Po presledku pet let je prišel ta grad zopet v roke Tatenbahov, in sicer dedičev po Žigi — Ivana Krištofa, Volbenka Friderika ter Gotharda; iz zakona Ivana Krištofa z Judito Roš se je rodil Gotfrid, ki je imel za soprogo Rozo Suzano pl. Tribnik. Gotfrid je podedoval Konjice s Tribnikom in Podčetrtkom. Po svoji soprogi še je dobil Štatenberg ter Račje. Tudi Hausambaher je bila njegova last.

Iz tega zakona se je narodil Ivan Erazem Tatenbah v Gradcu leta 1631. in je bil poročen z Eleonoro Judito grofico Forgaes, ki je umrla leta 1662. Zapustila je edinega sina Antona, rojenega leta 1657. Z drugo ženo Ano Terezijo grofico Schönau grof Erazem Tatenbah ni imel potomcev.

V različnih slikah, katere nam kaže ta povest, je označeno mišljenje in ravnanje grofa Taten-

baha, kakor je bil in živel in kakor je v skladu z zgodovinsko resnico. Če tudi imajo njegove lastnosti senčnate strani, vendar moramo imeti z njimi sočutje, kajti zavzemal se je za vzvišeno stvar, katero so si postavili jugoslovanski narodnjaki kot svoj cilj. Ljubezen, ki jo je čutil do hrvatske junakinje, je postala njegova poguba; s tem pa je stopil na pozorišče zgodovine slovenskega naroda, ki mu je hvaležno priznal, tisto mesto, ki ga je zavzel.

I.

Spoznavanje v Gradcu.

Spoštljivo kralj glav odkrije,
Z njim vrste vse se odkrijó.
Gregorčič.

Bilo je leta 1660., ko se je pripravljala štajerska dežela, da sprejme dostojno svojega novega vladarja Leopolda I., ki je še le kot sedemnajstleten mladenič zasedel leta 1557 prestol svojih očetov. Določen je bil najprej za duhovniški stan, dobiti bi moral solnograško ali posavsko škofijo.

STEGO

cerkvene vseh velikosti, navadne, voščene Ia, Ila in IIIa, silkanne —
KADILLO po najugodnejših cenah
Kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROŠKA CESTA 5.

pa je bila aktivna za okroglo 148 milijonov dinarjev.

Avstrijska trgovina. Uradna poročila o avstrijski trgovini leta 1929 izkazujejo te-le številke: izvoz Avstrije v Nemčijo je padel od 374 milijonov šilingov na 319 milijonov, uvoz iz Nemčije pa je narasel za 43 milijonov; izvoz v Čehoslovaško je narasel od 251 na 277 milijonov, uvoz iz Čehoslovaške pa je padel za 5 milijonov šilingov; izvoz v Italijo se je dvignil od 154 na 172 milijonov, uvoz iz Italije pa je znašal samo 104 milijone; izvoz iz Avstrije na Madžarsko je padel od 170 na 154 milijonov, dočim je uvoz iz Madžarske narasel od 252 na 287 milijonov, tako da Avstrija iz Madžarske uvaža dvakrat več, nego izvaža na Madžarsko; izvoz Avstrije v Jugoslavijo je porasel 148 na 152 milijonov, dočim znaša uvoz naše države v Avstrijo samo 113 milijonov šilingov.

*

Delo vnetih zadrugarjev v zimskem času.

Navdušen zadrugar piše svojemu prijatelju združnemu tajniku značilno pismo, katero vsebuje program združnega dela za zimske mesece. Z ozirom na vseobčo željo, da se kmetijsko združništvo izpopolni, da se pospeši blagovno združništvo in da se najširši sloji zainteresirajo za združništvo, priobčujemo najvažnejše točke iz zanimivega pisma. Na vprašanje »kaj bomo delali zadrugarji v zimski«, da pisec sledeči odgovor:

1. Skrbeli bomo za to, da se priredi čim več združno gospodarskih tečajev ter delali na to, da se bodo teh tečajev v obilnem številu udeležili možje in mladeniči. V teh tečajih se naj predava tudi o umetnih gnojilih in združni prodaji kmetijskih pridelkov. Ti dve vprašanji sta sedaj za razvoj našega kmetijstva najbolj pereči.

2. Marljivo bomo proučevali vse — okrožnice Zadrugne Zveze in Zadrug-

Naznanilo.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

obrestuje od 1. januarja 1930 naprej hranilne vloge

brez odpovedi po 5½%

proti trimesečni odpovedi po 7¼%.

Rentni davek plačuje hranilnica sama in dobijo vlagatelji obresti v polni meri brez kaknega odtegljaja izplačane.

Za načelstvo: **DR. A. JEROVŠEK.**

ne posredovalnice v Mariboru ter si prizadevali, da izvedemo potom združnih organizacij skupen nakup — kmetijskih potrebščin, ker bomo kmetijske potrebščine dosti cenejše dobili na razpolago, ako iste potom enotne organizacije nabavljamo. Tudi prodaja in izvoz kmetijskih pridelkov se bo dala najbolje izvršiti potom združništva, zato moramo podpirati stremljenje Zadrugne posredovalnice v Mariboru.

3. Kakor imajo trgovci, gostilničarji, učitelji in vse vrste uradnikov svoja obče-koristna društva, ki lepo uspevajo, moramo vsi delati na to, da bo sleherni zadrugar član občekoristnega društva »Zadrugna samopomoč v Mariboru«. Kmečki zadrugarji ne smemo zaostati za drugimi stanovi, zato moramo razviti agitacijo za to prepotrebno društvo od hiše do hiše!

4. Smisel za varčevanje treba poglobiti, najširše sloje, kakor mladino, posle in delavce treba pridobiti za varčevanje. Varčen narod ima mnogo več smisla za gospodarski napredek ko narod, kateri varčnosti ne pozna.

Išče se za posestvo izven mesta pristavnike (majerje). Vpraša se pri g. Krajnc, gostilna Straschil, Breg pri Ptuj.

Kaj naj storimo ob novem letu?

Vsak, bodisi podjetnik ali trgovec preračunava na koncu poslovnega leta, da li je posloval z dobičkom ali izgubo. Tudi naloga vsakega kmetovalca, ki se zaveda svojega stanu, je, da na koncu gospodarskega leta preračuni: ali je dobro, oziroma slabo gospodaril. Potreben je ta pregled, da se mu je na ta način mogoče rešiti poti, ki ga pelje v težke eksistenčne razmere. Posebno v zadnjih letih se opaža, da je bilanca v kmetijskem obratu v večini slučajev pasivna. Iz tega sledi, da je kmetovalec primoran, iztisniti iz zemlje čim več pridelkov in da nas ti čim manj stanejo. Treba je sleherni košček zemlje izkoristiti s kulturnimi rastlinami. Zopet je tu sadno drevje, ki ga lahko posadimo na vsak količkaj primeren prostor.

Kot glavni činitelj, ki vpliva na zvišanje pridelkov, je hlevski gnoj. Vsi vemo, ako zemlji ničesar ne damo, ne moremo od nje tudi ničesar pričakovati. Zato, ker je hlevski gnoj v kmetijskem gospodarstvu temeljni kapital, s katerim si zvišamo splošni dohodek, bodi naša skrb, imeti primerno gnojišče in gnojnično jamo. Ti dve napravi naši kmetje prav nič ne cenijo, čeravno sta največjega pomena. Tudi gnoj ni vsak enako vreden. Če primerjamo gnoj iz dobro oskrbovanega gnojišča z onim, ki ga je vse leto izpiral dež, vidimo veliko razliko v njegovi hranilni vrednosti. Kakor veste, gnojimo radi tega, da damo rastlinam hrano, katero potrebujejo za svoj razvoj. Človek rabi na primer beljakovine (v mesu) za gradnjo svojega telesa, škrob, mast za proizvajanje notranje toplote, ki je potrebna telesu in moči za delo. Te snovi so takozvane organske snovi.

Nasprotno od človeka in živali pa se prehranjujejo rastline. One rabijo takozvane rudninske ali anorganske hranilne snovi, ki se nahajajo večinoma v dobrem hlevskem gnoju. To so v prvi vrsti dušik, fosfor, kalij. Najvažnejši je

Toda vsled nagle smrti cesarjeviča Ferdinanda, katerega je kot starejšega vzgojil oče Ferdinand III. za naslednika na prestolu, se je vse spremenilo.

Cesar Leopold je bil mož marsikaterih lepih kreposti, a tudi šibkih strani. Vedno pod vplivom drugih, ker jih duševno ni nadvladal in ker ni poznal ljudi, je imel dokaj nesrečno roko pri izbiranju svojih svetovalcev, zamenjaval je tudi verstvo in politiko ter se vdajal potratnim razvedrilom in dnevnim vtisom.

Že okolnost, da je prvi njegov minister, poznejši knez Ivan Porcia bil star, omahljiv, len in neodločen človek, ni vplivalo dobro na mladega neizkušnega vladarja.

Kakor že od nekdanj, tako se je tudi v dobi, ko se vrši ta povest, izražala na najslovesnejši način tesna zveza med vladarjem in ljudstvom s poklonitvijo deželnih stanov, kjer je deželni knez svečano potrdil pravice in svoboščine dežele, podložniki pa so po svojih zastopnikih prisegli novemu vladarju vdanost in zvestobo.

Poklonitev je seve zgubila v poznejših časih dosti na pomenu, a vršila se je vedno z velikim sijajem, posebno pod cesarjem Leopoldom I., ki

je bil cesar in obenem deželni knez in je hotel osebno ugoditi starodavnim običajem.

Ko je došla najvišja odločba z dne 15. marca, poslana po tajnih svetnikih, v roke deželnega glavarja grofa Ivana Maksa Herbersteina, da hoče cesar ugoditi običaju poklonitve deželnih stanov v treh mesecih, se je takoj izvršilo zborovanje. Plemenitaši so delali malo kisle obraze, ker bo to dosti stalo, denarja pa ni bilo; kajti vsled slabih letin in visokih davkov plemenitaši od svojih podložnikov niso mogli dosti kaj dobiti. Vendar so sklenili, da določijo za to slavnost 30.000 gld, kar je bila za tedanje čase visoka vsota.

Poslali so odločbo tajnemu svetu na Dunaj, da sprejmejo ta poziv, vendar so pripomnili, da se naj obdržijo stari običaji in da cesar skliče deželni zbor, ki potem zahteva poklonitev.

Tajni svetniki so na to zahtevo odgovorili, da se naj le vse tako izvrši, kakor so oni predlagali, ker to ne krati pravic deželnih stanov.

Po daljšem dopisovanju sem in tja se je nazadnje določilo, da se zberejo tajni svetniki ter odposilanci deželnih stanov v gradu, odkoder se podajo skupno cesarju nasproti do grada Sv. Gottharda, dve uri od Gradca na levem bregu Mure, ki je bil tedaj last benediktincev v Št. Lambertu.

Hmeljarstvo nese, a samo onemu, ki zna
kmetiariti in hmelj pro-
dati. Kupite zato knjigo **HMELJARSTVO I** Slane Din 50, vezana
Din 60. Dobi se v Cirklovi tiskarni v Mariboru.

dušik, ki ga vohamo v spojini z amonjakom kot ostro dišeč plin. Posebno ga čutimo v konjskih hlevih in pri nakladanju gnoja. Dušik je najvažnejša hranilna snov, ki nam jako rada uide iz gnoja. To se da preprečiti edino, ako hlevski gnoj pravilno shranimo. Prostor, kjer spravljamo gnoj, naj bo zasenčen, da ga solnce ne izsuši. Biti mora dobro stlačen in vlažen. Ako gnoj nima teh pogojev, ga začnejo gotove bakterije razkrajati v elementarni dušik, ki uhaja v zrak. Mesto v gnoju, kjer se je vršil ta razvoj, se začenjajo z ljudsko govorico, da se je gnoj užgal.

Kako težki tisoči se izgublajo leto za leto iz vaših gnojišč, ko vendar vsi občutimo denarno pomanjkanje. Zato bodi skrb vsakega kmetovalca, misliti ob novem letu na napravo, ki vam daje visoke obresti, višjo kot katerakoli druga naprava. Dragi kmetovalci, uvažujte v bodoče dobro gnojišče in gnojnično jamo, ki sta temelja kmetovanja!

Martin Potočnik.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 4. januarja so pripeljali špeharji na 67 vozeh 226 zaklanih svinj, kmetje 14 voz krompirja, 12 sena in 8 vozov slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, slanino 18 do 22 Din. Pšenica 2.50, žito 2.25 do 2.50, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, kuzuza 2, ajda 2, ajdovo pšeno 5, proso 2.50 do 3, fižol 3 do 4 Din. Kokoš 32 do 50, piščanci 30 do 70, puran 80 do 120, domači zajec 15 do 35, raca 30 do 35 Din. Seno 90 do 110, slama 60 do 75 Din. Krompir 0.80 do 1.25, čebula 2.50 do 3. Česen 10 do 12 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2. Jabolka 4 do 10, hruške 6 do 10, suhe slive 10 do 12 Din. Mleko 2.50, smetana 12 do 14, surovo maslo 44 do 48 Din. Jajca 1.75 do 2, med 18 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem, dne 3. januarja 1930 je bilo pripeljanih 103 svinje in dve ovci. Mladih prašičev 5 do 6 tednov starih sploh ni bilo. 7 do 9 tednov stari 125—200 Din, 3—4 mesece stari 350—400 Din. 5—7 mesecev stari 450—500 Din, 8—10 mesecev 550—850 Din, 1 leto stari 1000—1300 Din. En kg žive teže 10 do 12.50, mrtvo 17 do 17 Din. Prodanih je bilo 85 komadov.

Vendar so nagajali tajni svetniki deželnim stanovom, zbrali so se že pred eno uro, kakor je bilo določeno ter se odpeljali naprej, ne da bi čakali na deželnega glavarja, ki je prijezdil nekoliko pozneje.

Dne 23. januarja je došel cesar iz Dunaja, kateremu je prišel vojvoda iz Mantove do Bruka naproti. V gradu Gothard so že čakali deželni stanovi, tajni svetniki ter drugi plemenitaši in duhovniki. Tudi je bilo več konjenikov deželnih stanov zbranih, da spremljajo svojega vladarja.

Takoj po obedu se je začel sprevod pomikati. Konjeniki, plemenitaši, duhovniki, tajni svetniki in deželni stanovi so šli naprej; vsi na konjih, za njimi godba, ki je svirala vesele koračnice. Pred cesarjem je jezdil vladajoči vojvoda iz Mantove, na desni strani pa dvorni maršal, ki je držal v rokah goli meč.

Cesar je nosil modro obleko, obrobljeno z zlatimi šivi, na glavi je imel trioglati klobuk, okrašen s tremi rdečimi nojevimi peresi; bil je mlad, vitek in suh gospod v starosti 20 let, bledega obraza, le ustnice so bile rdeče, od katerih je bila spodnja kot posebna značilnost Habsburžanov izvirajoča od vojvodinje Limburške, močnejše razvita.

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi

BEZJAK IVAN

sedlar

Maribor 20 Cvetlična ul. 33

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi

JANČIČ KAROL

manufaktura

Maribor 16 Aleksandrova c. 11

JAVNO SE ZAHVALJUJEM

zavarovalni banki »SLAVIJA« v Ljubljani za najsolidnejše in najkulantnejše ravnanje z menoj pri izplačevanju moje požarne odškodnine. Še posebej se zahvaljujem g. Francu Juraču, po domače Mravljaku, ki mi je nasvetoval, da sem se zavaroval.

Toplo priporočam vsakomur to zavarovalnico in g. Jurača pa kot njenega zanesljivega, poštenega in pri nas daleč okrog znaega zastopnika, kateremu lahko vsakdo zaupa.

Karl Juvan,

posestnik v Sp. Doliču pri Mislinji.

Zahvala.

Dne 19. novembra 1929 me je zadela požarna nesreča, radi katere sem bila materijelno znatno oškodovana. Bila sem medtem zavarovana pri naši domači

zavarovalnici »VARDAR« d. d. v Ljubljani, katera mi je nastalo škodo kulantno in v mojo zadovoljnost likvidirala. Radi tega si štejem v svojo dolžnost, da se zavarovalnici »Vardar« za to kulantno postopanje javno zahvalim in jo vsem najtopleje priporočam.

Grabonoš, dne 26. decembra 1929.

Marija Vrtnjak l. r., pos. v Gabronošu št. 13

V „Malih oznanilih“ stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Mala oznanila

Upravištvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena snamka za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVU

Kmetje

na boljše zameljete seme za bučno olje in prešate v tovarni bučnega olja

J. Hochmüller v Mariboru, južna stran državnega mosta. 1320

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite Rumov cvet v drogeriji WOLFRAM (Kanc), Maribor, Slovenska ulica. 1302

Najcenejši vir za urezavanje šip, kakor prirezavanje po meri in velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klančnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 1312

Domače dežnike dobite v novi trgovini, Slovenska ulica 12, Maribor, pri tvrdki F. Faval—Vidmar. 1563

Bučnice, olušene in neolušene zamenjam s pravim bučnim oljem, lepe suhe slive kupim. Jos. Jagodič, trgovina špecerije in železnine, Glavni trg 15, Celje. 4

Upravitelj (majer) za srednje kmetsko posestvo se išče z nastopom od 1. februarja 1930 naprej. Ponudbe na oglasni oddelek tega lista. 3

Dekla za vse z otrokom išče službe. Lešnik Roza, Vrhov dol, Limbuš. 37

Priden konjski hlapec z letnimi spričevali se sprejme v trgovini Josip Krempl do 13. januarja 1930. Maribor, Meljska c. 9 33

Hlapec se sprejme. Naslov v upravi Slovenskega Gospodarja. 32

Deblo za vse, pridno, sprejme Pöcll, Lajtersberg 119, Maribor.

Malo posestvo v trgu Muta se prodaja. Naslov v upravi lista. 36

Iščem v najem gostilno ali posestvo za cesto. Jernej Kalšek, Pekre 23 pri Maiboru.

Vinogradno posestvo v Izmeri treh oralov z lepo zidano hišo ob glavni cesti v Vurbergu prodam za 50.000 Din. Oglasiti se je pri šolskem upravitelju v Vurbergu. 34

Lepo posestvo čez 9 oralov z hišo in tremi gospodarskimi poslopji ter celim inventarjem prodaja Galuf Alojz, Hajnsko 9, Sv. Peter na M. selu, Podplat. 17

Proda se srednje posestvo z hišo in gospodarskim poslopjem vred na Spodnji Hajdini 48. Natančnejša pojasnila pri županu na Hajdini pri Ptuju. 5

Za cesarjem sta jezdila na desni strani državni minister knez Porcia, na levi pa polkovnik grof Dietrichstein. Za temi je sledila cesarjeva telesna straža, zaključek so napravili cesarski in drugi vozovi.

V Gradcu so čakale meščanske čete in sicer pred Železnimi vratmi proti jugu, na trgu in pred dvorno cerkvijo. Pred rotovžem je zavzel mesto mestni župan s svojimi svetovalci, ki so bili črno oblečeni. Župan Kordin je izročil v belozelenem svilnatem mošnjčku, shranjene ključce cesarju, ki jih je zopet vrnil županu. Sprevod se je nato pomikal dalje po Gosposki ulici, v kateri je bil napravljen slavolok, ob vsaki strani je stal po en studenec, iz katerih je teklo skoz tri ure rdeče in belo vino. Drugi slavolok je bil pred rotovžem, tretji pa pred hišo jezuitov in vseučiliščem. Tukaj je cesarja nagovoril rektor v dolgem latinskem govoru. Pred vzhodom v cerkev Št. Ilja ga je sprejel sekovski škof Ivan IV. Marko grof Aldringen z devetimi prelati in baldahinom, ki so ga nosili štirje duhovniki.

V cerkvi je opravil škof slavnostni Te Deum, med tem ko so zagrmeli na Schlossbergu topovi in zadoneli zvonovi po vseh cerkvah.

Tako je končal prvi slavnosti dan.

Sie naroteni na list
„NEDELJA“
Ishaja vsak teden? prinaša vsakokratni nedeljski evanجيل in razlago ter druge podatke varke članke, razen tega pa tudi lepo povest „Otroci naše ljube Gospe“ in mižne zgodbe za otroce. Stane mesечно 2.—Din (leto 24.—Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slovniški trg 20.

Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. posluje s strankami v letu 1930 ob torekih in petkih od 8. do 12. ure.

Zaloga:

**Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Kipov
Vsakovrstnih
šip i. t. d.**

FR. STRUPI CELJE

**Prevzema vsa
stavbna in dru-
ga steklarska
dela. Najnižje
cene in solidna
postrežba.** 23

Službo išče trgovski pomočnik manufakturne in mešane stroke. Najraje kje v Mariboru ali v Ljubljani. Nastop takoj. Ponudbe je poslati na: Aleksander Fujs, trgovski pomočnik v Prosečkivsi, p. Mačkovec, Prekmurje. 27

Pekovskega vajenca — iščem. Vstop takoj. — Selšek, Polzela v Sav. dolini. 26

Deklica 16 let stara z dežele se želi izučiti v kuhanju in obenem dobiti tudi dobro odgojo, ter v to svrhu išče primerno mesto, kjer bi nastopila proti manjši plači. Ponudbe je poslati na naslov: Kristina Kerec, Prosečkaves 12, p. Mačkovec, Prekmurje. 28

Zapisane smrti. Radium je nad vse dragocena in prekoristna tvarina v zdravilstvu. Obenem pa je tudi strašni strup, in brezpogojno je zapisan smrti, kdor se z njim okuži. Eno njegovih žrtev Mrs. Qu. Mac Donald so zdaj pokopali v Newyorku in štiri njene tovarišice čakajo iste usode, ki se jim dan za dnem bolj bliža. Vseh pet žensk je bilo skupno zaposlenih pri podjetju, kjer so slikale na ploščah ur svetlika-joče se številke. Tej barvi je namreč primešan radium. Pred meseci so pa opazile zastrupljenje; to obstoja v tem, da se polagoma sušijo kosti. Prva žrtve izmed njih je zdaj padla in druge štiri gledajo smrti v obraz. Udeležile so se pogreba svoje tovarišice in tri izmed njih so junaško gledale v svojo usodo, dočim je četrta podlegla in omedlela, in je bilo treba napora več minut, da so jo spravili zopet k življenju. Tožile so družbo in bila jim je priznana odškodnina 10.000 dolarjev in 600 dolarjev penzije na leto. Uživale pa jo bodo itak samo še par mesecev, kar jim je še odločeno živeti.

Najnovejše.

OBČNI ZBORI KMETIJSKIH PODRUŽNIC.

V zadnjem »Slovenskem Gospodarju« smo dali navodilo za ustanovitev kmetijskih podružnic. To navodilo sedaj izpopolnjujemo v toliko, da naj nabiratelji članov naberejo vsaj 20 rednih članov, to je takih, ki se pečajo s kmetijstvom in redijo vsaj eno govedo in pošljejo seznam članov s članarino vred Kmetijski družbi v Ljubljani. Z ustanovnimi občnimi zbori naj še počakajo. Kmetijska družba v zadnji številki »Kmetovalca« razglasa sledeče:

»V smislu družbenih pravil Kmetijske družbe v Ljubljani mora v letu 1930. glavni odbor sprejeti vse priglašene člane in jih razvrstiti po paragrafu 5. družbenih pravil

v redne in izredne. Ravno tako mora potrditi na novo vse podružnice ter določiti njih okoliš. Šele potem smejo podružnice sklicati ustanovne občne zборе, na katerih si bodo izvolili novi odbor in zastopnike za družbeni občni zbor.

Ustanovni občni zbori podružnic se bodo vršili šele tedaj, ko bo to glavni odbor v »Kmetovalcu« razglasil ter izdelal navodila za volitev v smislu novih pravil.

Lahko pa skličejo podružnice izredne občne zборе že prej, na katerih sklepajo o računskem zaključku za preteklo upravno leto, se posvetujejo o predmetih in predlogih, važnih za delovanje podružnice ter sklepajo o proračunu za bodoče poslovno leto. Volitve se pa ne teh občnih zborih ne smejo vršiti. Ti občni zbori ne bodo objavljeni v »Kmetovalcu«.

Dr. Maček prepeljan v Beograd. Dr. Maček, ki je bil po Radičevi smrti predsednik bivše Radičeve stranke, je zapleten v tisto tajno organizacijo, ki je namerala izvršiti ter je deloma že tudi izvršila razne atentate in napade. Udeleženci te organizacije so ga sami obdolžili, da je dajal denar, ki ga je organizacija potrebovala za izvršitev svojih zločinskih nakan. Ker so dela te organizacije takšna, da spadajo pred državno sodišče za zaščito države v Beogradu, je bil dr. Maček 4. januarja in s njim 9 drugih oseb prepeljan v Beograd.

NAŠA DRUŠTVA

Likvidacija telovadnih društev. Ministra prosvete ter vojske in mornarice sta v soglasju s predsednikom vlade izdala 4. januarja uredbo, v kateri se določa, da morajo tista telovadna društva, ki so stopila v Sokola kraljevine Jugoslavije, do 15. januarja t. l. zaključiti vse knjige s popisom vse imovine in terjatev in obvez ter izročiti zaključene knjige, arhiv in premično in nepremično lastnino novo določenim upravam Sokola kraljevine Jugoslavije, ako ta društva niso drugače sklenila. Do prevzema dolžnosti po novih upravah, bode

Vinčar z najmanj tremi delavskimi močmi, četrt ure od Maribora, se sprejme takoj. — Krme za dve kravi, svoji ali gospodarjevi. Naslov v upravi. 38

Sprejmemo konjskega hlapca in majerja s 1. delo. Naslov na upravo lista. 29

Sprejmemo konjskega hlapca in majerja s 1. februarjem, oženjenega z več delavskimi močmi. Hlapec ima mesečno plačo, družinski udi pa dnevno. Prešnje je nasloviti na: Oskrbništvo graščine Bizeljsko, via Brežice.

Se zahvaljuje vsem darovalcem ter vsem občanom in sicer: Tepančanom, Konjičanom, Oplotničanom in Zrečanom. Bog naj jim povrne stoterokrat. In se še za nadaljno podporo in pomoč najtopleje priporočamo. Da bomo tudi mi lahko prišli vsakemu na pomoč pri vsaki nezgodi. Bog živi. Za odbor: Štefan Pavlič, načelnik, Franc Guček, blagajnik. 25

Prostovoljno gasilno društvo v Tepanju.

Slavnost poklonitve stanov bi se morala vršiti že davno prej, vzrok temu je bila nevarnost vpada turških čet na Ogrsko. General Sonches je poslal poročilo, da koraka Sidi Ali-paša, turški poveljnik, z močnimi krdeli proti Velikemu Varaždinu in da se mu ne bo mogel ustavljati. Vsled tega je poklical cesar še iz Dunaja deputacijo iz Ogrskega v Gradec, da se z njo posvetuje zaradi nujnih ukrepov glede obrambe.

Vsled tega se je tudi zavlekla svečanost poklonitve.

Dan pred prihodom cesarja Leopolda v Gradec se je pomikalo sem od jugovzhoda proti glavnemu mestu Štajerske več vozov. Ob strani so jezdili oboroženi jezdeci. Po celi opravi in nošnji je bilo spoznati, da so iz Ogrskega.

Pred prvim vozom, v katerega so bili vpreženi štirje konji, sta jezdila dva vojaka, ob strani zakritega voza je sedel na konju mlad jezdec. Soditi po opravi, ki jo je imel on sam in njegov konj, je zavzemal v spremstvu cele potne družbe odličnejše mesto; bil je velike, močne postave, nežne polti, črnih las in ravno takih oči, iz katerih je odsevala lokavost in poželjenje po uživanju. Okoli usten mu je igral lahen nasmeh, iz katerega nisi mogel povzeti, ali je izraz srčnega

veselja ali porogljivosti. Po celem kretanju je bilo spoznati da je jezdec boljšega stanu in olikan. Bela polt v obrazu ter rdeče, nežne ustnice, nad katerimi so dičile jezdeca male črne brke, so kazale, da spremljevalec ni sin ogrske dežela — soditi bi bilo, da je doma iz Italije.

In tako je tudi bilo.

Zdajci se ustavi celi sprevod. Tudi jezdec ob prvem vozu ustavi z močnim sunkom svojega bistrrega vranca, ki je glasno zahrskal. Iz prvega voza se prikaže skoz odprtino nežna ženska glava. Z zvonkim glasom zakliče:

»Rudolfi!«

»Premilostljiva gospa grofica želi jo,« reče jezdec, pozdravi ter se prikloni.

»Recite vozniku, da vozi bolj počasno, ker smo že blizu Gradca; prah in vročina sta neznosna.«

»Tako premilostljiva grofica, vse se zgodi po Vaši volji,« odvrne Rudolfi.

»Dobro, Rudolfi, vi vedno najboljše pogodite,« poseže vmes močen glas moškega, ki je sedel zraven gospe.

(Dalje prihodnjik.)

NA POLJANI

najboljša moškova posest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere! Stane Dln 25, vezana Dln 38. Naroča se v tiskarni sv. Črila v Mariboru.

stare uprave krajevnih društev delovale naprej pod svojo osebno odgovornostjo in s posebnimi knjigami. Lastnina telovadnih društev, ki niso pristopila Sokolu kraljevine Jugoslavije ter so ukinjena z določbo paragrafa 12 zakona o ustanovitvi Sokola, pripada svrhi, ki je predvidena v pravilih dotičnih društev. Uprave teh društev bodo nadaljevale delovanje samo v pogledu likvidacije kot likvidacijske uprave ukinjenih društev ter izvršile likvidacijo lastninskega stanja v roku, ki ga zahtevajo razmere. Pristojno nadzorno oblastvo bo določilo dolžni rok za likvidacijo ter nadziralo delo likvidacijske uprave, katera bo po potrebi likvidacijskih računov izročila lastnino prvenstveno onim, katerim jo namenjajo društvena pravila. To oblastvo bo tudi nastopilo proti tistim upravam, ki bi ravnale proti predpisom društvenih pravil in te uredbe.

Kršćanska ženska zveza ima v nedeljo, dne 12. januarja tega leta svoj redni občni zbor v dvorani Zadrufne banke v Mariboru ob pol peti uri popoldne. Vljudno vabimo vse članice kakor tudi vse podporne člane, da se udeležijo v prav obilnem številu. Odbor.

Miklova Zala. Katoliška Omladina ponovi v nedeljo, dne 12. januarja ob 6. uri zvečer v dvorani Prosvetne zveze krasno igro »Miklova Zala« v petih dejanjih. Ker se bo točno pričela, se prosi, da si pravočasno preskrbite vstopnice ali v predprodaji ali pri blagajni.

Društveni sestanek. Katoliško prosvetno društvo v Melju ima v nedeljo ob pol petih mesečni sestanek v šoli otroškega vrtca, na katerem predava g. Franjo Zebot o državljanški vzgoji. Ta dan se sprejme tudi Apostolstvo moč v Meljske prosvetno društvo, kakor se je sklenilo v nedeljo po pobožnosti apostolstva.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Vsem še je v živem spominu zanimiva igra »Deseti brate«, ki so jo naši fantje in dekleta uprizorili na Stefanovo. Na splošno željo se bo igra ponovila v nedeljo, dne 12. januarja po večernicah. — Vsi, ki ste igro že videli, pa tudi oni, ki je še niste videli, pridite, nasmejali se boste do solz. Vljudno vas vabi »Dramatični odsek«.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 12. januarja ob 4. uri popoldne v Katoliškem domu tombolo. Glavni dobitek radio aparat in še 200 drugih lepih dobitkov. Karte po 2 Din. Vsi prijazno vabljeni.

Slovenjgradec. V tukajšnjem kinu Rdečega križa se predvaja prihodnje nedeljo, dne 12. januarja film Svetovaclavski dnevi Orlovstva v Pragi. Film se predvaja ob pol desetih popoldne in ob štirih popoldne. Film bode pojasnjeval eden izmed udeležencev izleta v Prago. Po potrebi se bo tudi predvajal film ob pol 2. uri popoldne. Vabljeni so vsi tisti domačini kakor tudi sosedje, kateri se izleta niso mogli udeležiti kakor tudi oni, ki so se izleta udeležili, da si ogledajo ta film. Predvanje traja cel dnevi in se vrši tak čas, da se ga z ozirom na prihod in odhod z vlakom lahko udeleži bližnja in oddaljena okolica.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo na Polzeli priredi v nedeljo dne 12. januarja 1930 v dvorani g. Cimpermana na Polzeli tridejansko narodno igro »Na Poljani«. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novih knjig. Vljudno vabimo k obilni udeležbi.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 12. januarja se bo vršilo ob pol 11. uri v dvorani okrajne hranilnice velevažno kmetijsko-gospodarsko posvetovanje, kojega namen je poživeti pred-

vsem delovanje tukajšnje kmetijske podružnice. Znano je, da je Kmetijska družba v smislu novega tostvarnega zakona povsem preustrojena ter je postala njena gospodarska važnost za našega kmetovalca izredno dalekosežnega značaja. Kmetovalci, ne zamudite prilike, ko se kuje naša gospodarska usoda, posebno usoda obmejnih krajev, ter se udeležite omenjenega sestanka, na katerem bo lahko vsakdo povedal svoje gospodarske mnenje in želje.

Laško. Umrli je in bil pokopan pretekli teden gospod Andrej Topola, po domače stari Hram, star 83 let. Bil je zelo delaven, ter je še te jesen pokosil vso otavo v kopališkem parku. Pač vrgel današnji delateljni mladnik — Med drugimi živinskimi sejmi v Laškem je tudi dne 14. januarja 1930, to je prihodnji torek. Kupci obveščeni, živinorejci pa vljudno vabljeni.

Laško. Državna osnovna šola v Laškem priredi v nedeljo dne 12. januarja 1930 ob 3. uri popoldne v dvorani hotela »Savinja« novoletno obdarovanje revne šolske mladine. — Pred obdarovanjem, ki je uvodna akcija pripravljalnega odbora novosnujočega se šolskega dobrodelnega in šolopodpornega društva »Blago srce« v Laškem, nastopijo šolarji s petjem ter šaljivim in drugim priličnim sporedom. — Vstopnine ni. Vabljeni vsi občani, slasti še starši in prijatelji mladine.

Svetinja. Lansko leto je bilo poročenih 18 parov, rojenih je bilo 69 otrok, umrlo je 32 oseb. Kot najstarejša sta umrli moški Jurij Novak, star 73 let in ženska Marija Rakuša, stara 95 let. Sv. obhajil je bilo 19.030.

St. Peter pri Mariboru. V nedeljo, dne 22. decembra je imel občinski odbor svoje zadnje seje v preteklem letu. Na tej seji se je razpravljalo o pritožbi, katero je vložilo pet tukajšnjih občanov proti proračunu krajevnega šolskega odbora, in sicer radi postavke — 7400 Din — namenjene za stvarne potrebščine katoliške osnovne šole, katero vodijo št. šolske sestra. Vedna občinskega odbora, je proti pritožbi podala stvarno utemeljeno odklonilno izjavo, ter s tem enkrat za vselej zavrgla — spravljanja peščice ljudi, in njihovega voditelja. — Božičnica, ki se je vršila v torek, dne 24. decembra v prid revnim šolskim otrokom, je šepela v splošno zadovoljnost. Znatno število stromašnih šolskih otrok je bilo obdarovanih s obleko, obuvalom in drugimi dobrinami. Vsem, ki so v ta namen kaj darovali, obilen Bog plačaj in veliko sreče v novem letu! — Okrajni zastop mariborski je naklonil občini za vzdrževanje občinskih cest in mostov podporo v znesku 5000 Din.

St. Peter pri Mariboru. Ljudsko gibanje. — V preteklem letu je bilo rojenih 64 in sicer 31 moških ter 33 ženskih oseb. Umrlo pa jih je 37 in sicer 17 moških in 21 ženskih oseb. Torej je bilo 25 rojstev več kot pa smrtnih slučajev. Poročenih pa je bilo 25 parov. — Komandir tukajšnje orožniške postaje, g. Kočutar je premeščen na Muto.

Vurberg pri Ptuj. Staro leto je pri koncu, nove je napačilo. Treba bo poiskati dobrih agitatorjev, ki bi malo podregali one zakrknjene družine, katere še ne vedo, kaj je »Slovenski Gospodar«. V vsaki slovenski krščanski hiši naj kraljuje »Slovenski Gospodar«. Pred tedni so se vršile pri nas duhovne vaje, katere smo redno obiskovali. Želeli smo, da bi obrodile dober sad. Pa pridejo v župnijo, ne bodiljhtreba fantje, ki so nam umazali celo župnijo in naše dobro ime. Posledica je bila, eden na oni svet, drugi v bolnico, tretji pa... Kaj je vzrok? Premalo katoliške izobrazbe, pa preveč pijančevanja in ponočevanja. V novem letu mora vladati geslo: Mesto v gostilne na akcijo za dobro čtivo, mesto ponočevanja pa dober list ali knjigo v roko, pa hajdi za peč. — Pripravljamo se zopet na igro, ki bi jo ra-

Strah pranja

Je za vedno pregan, ako perete z Schichtovim RADIONOM. Način je povsem enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

En sam poskus in uverili se bode, da tako lahko, poceni in varčno pere samo

di uprezorili v predpustu. Zato vas že v naprej uljudno vabi odbor. Podrobnosti objavimo pozneje.

Hajdina. Grob se je odprl in požrl svoj plen, mlado življenje iz Školiberjevega družinskega življenja, 17 letno Francko. Pomlad njene življenja, vsa solčna in sočna, se je ugonobila sama v sebi v trenutku dušne burje, in nit življenja se je utrgala. Starši in domačini so ji dali besedo odpuščanja, ko je njeno srce tako skesano vpilo po odrešenju. In tudi Bog se ji je približal in ji vtisnil pečat svoje milosti, da se ji brez ovire odpro vrata v svetl raj, kjer jo že nekaj let sem čaka bratec Stanko. — V tej mladostni žalostri, ko se je izigravalo in izgubilo nadebudno življenje, je dejstvo sprave z Bogom in božjimi namestniki, starši, najtoplejši žarek, ki bo sijal v žalostno hišo trgovca Školiber. Drugi žarek pa je zavest, ki so jo sorodniki pokojne Francke dobili na prekrasnem pogrebu, da namreč vsi dobri ljudje sočustvujemo z žalujočimi. Večni Oče, vir življenja, bodi Ti edini naš mladini in vsem ljudem tudi gospodar smrti.

Sv. Trojica v Slov. goricah. (Tridnevnic.) Lepše nismo mogli obhajati svete božične praznike, kakor na ta način, da smo, kakor druga leta, tudi letos imeli v cerkvi slovesno tridnevnicu — ki se je tudi nadvse veličastno vršila in končala. Dobri verniki so prihajali vse dni v prav obilnem številu iz vseh delov naše župnije ter z molitvami in petjem častili evharističnega Boga. Tudi iz vseh sosednjih župnij je bila udeležba zelo lepa. V cerkvenih govorih smo slišali mnogo lepega in vzvišenega o daritvi svete maše. Tudi cerkveni pevci in pevke so v teh dneh svojo nalogo rešili jako dobro. Naj bi obrodila ta tridnevnicu mnogo sadu!

Gornja Radgona. (Premišljevanje popotnika na Stefanovo popoldne.) Hvala Bogu — božični praznik s svojo lepoto in čarobnostjo sem srečno preživel, udeležil sem se polnočnice v krasno razsvetljeni Petrovski cerkvi — ves prevzet sem poslušal lepe božične pesmi. Že

nad dvajset let jih nisem slišal. Kam bi jo le danes, na Štefanovo mahnil? V kavarno? K Slonu? K Angelu? Ko tako omahujoč tavam mimo Posojilnice, zagledam v oknu lepo naslikanega moža, ki me vabi k prireditvi kat. prosvetnega društva: Nežka z Bleda. Hm, narodna igra v petih dejanjih, hm, hm. Gotovo ne bo kaj posebnega, saj še v Slovenskem Gospodarju ni bilo nebenega obvestila, in jaz največ dam le na to, kar prinese Slovenski Gospodar. Pa saj res, nekaj je bilo v cerkvi slišati o tej prireditvi, in sedaj pa še tukaj čitam, da se bo vršila popoldne ob 16. uri. Malo bi še stopil k Horvatu, kjer so imeli ravno današnji dan pogreb hišnega gospodarja. — Pa kazalec na uri me je opomnil, da se kmalu začne predstava. Hitro sem bil v dvorani. — Stoli lepo urejeni, pa redko zasedeni. Stojšče ne natlačeno polno, kakor je že bilo svoje dni. No, pa kaj to? Naenkrat zadoni na moje uho krasna godba, dunajski orkester. Zvočnik na levi strani zastora — radio! Srečna misel! — Pred igro in med odmori nas bo razveseljevala prelepa godba, katero si lahko za šenk privoščimo. Zvonček! Tihol! In zastor se je dvignil. Vsa dvorana je utihnila, vseh oči in misli so bile vtopljene v zgodbo revne družinice, ki se veseli prelepega božičnega drevesca in božičnih daril, pa ji je usojeno, da si mora vsled neusmiljenosti mrzlih src iskati svoj kruh — med tujci. Že je bila pridna Nežka blizu trenutka, da pomaga svoji ubogi materi, jo nevoščljivost tovarišic vrže iz lepe službe v bedo. Vsa obupana pride v svoj domači kraj in povprašuje pri svojih mladih tovarišicah po materi. Pa saj ji prihaja njena mati sama naproti — vsa uboga, bolna in slabotna. Nežka se ji skriva, upajoč, da bo na skrivnem iz ust svoje lastne matere slišala kako tolažilno besedo zase. In slišala je besede obsodbe — ne pa tolažbe — iz ust svoje ljube mamice. — Le mala sestra Lojzka jo je še vedno zagovarjala in branila. — Ta prizor, kako žaluje ubogo materino srce nad nesrečo svojega otroka, je učinkoval na gledalce tako, da je malokatero oko ostalo suho. Razveselili smo se pa tem bolj pri zadnjem dejanju, ko grofinja Amalija zopet najde mater Marjeto in obe njeni hčerki, ter popravi na velikodušen način vso krivico, ki jo je storila svoji nekdanji uslužbenki — Nežki z Bleda. Zbor mladih, navdušenih Nežkinih tovarišic je zaključil lepo igro. — Pogledam na uro, kmalu bo šest! Tema me bo objela — ker gori po Poličkih hribih še nimamo take svetlobe po ulicah, kakor naši tržani. — Naenkrat mi je čas minil in tudi pot do doma mi je bila čisto kratka, ker so mi delali družbo lepi prizori, naših mladih, navdušenih igralc. Odzdam bom vsako nedeljo in praznik pogledal v okno Posojilnice, da ne spregledam tistega naslikanega možakarja, ki nas vabi k prireditvam katoliškega prosvetnega društva.

Pršetinci pri Sv. Tomažu. Spreviden s tolažili svete vere je dne 29. decembra lanskega leta v Gospodu zaspal 91 let star Anton Fekonja. Pokojni je bil vedno čvrst in zdrav. — Vkljub starosti je še vedno opravljal razna poljska dela ter se redno udeleževal službe božje. Bil je tudi vzgleden krščanski mož in dober oče svojih otrok. Bodi mu zemljica lahka! — Istega dne zvečer se je zgrudila na tla in bila pri priči mrtva Alojzija Zmazek, vdova pokojnega mlinarja Matjaža Zmazek v Pršetincih. Pretresla nas je neusmiljena smrt, ki je v teku enega dneva upihnila luč življenja dvema osebama iz naše vasi. Zmazekova hiša je izgubila z njo pridno, pošteno in skrbno mater, katere izgubo bodo bridko občutili reveži. Umrla, uživaj plačilo v rajskih višavah!

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 22. decembra lanskega leta smo položili v hladni grob dobro mamico in ženo Marijo Malec, roj. Trstenjak iz Šalovec. Pokojna, ki je dosegla starost 35 let, je bila blaga druša. Na zadnji poti jo je spremljalo mnogo sorodnikov, prijateljev in znancev iz domače in sosednjih župnij. Pokojna zapušča šest nepreskrbljenih —

otrok in moža, očeta, brata in sestro. — Tebi, draga Mica, ki si svojega zvestega moža in ljube otročiče tako zgodaj zapustila, naj bo zemljica lahka, ostalim pa naše sožalje!

Polenšak. Za božične praznike se nam je narava odela v belo obleko, kar je pač povzdignilo najlepši čas zimskih praznikov. Za te lepe praznike si nas posebno razveselil ti, predragi Slovenski Gospodar, ki si nas obiskal s tako lepo obširno božično prilogo, katera nas je kratkočasila zbrane ob lepih in ljubkih jaslicah. Imeli smo za te praznike polno veselih, pa tudi žalostnih novic. Ravno na sveti dan smo imeli pogreb Janžekovičevega otroka iz Hlaponec. Uboga, bolehnna mati se je vsled velike žalosti zrušila ob odprtem grobu, ker še le par mesecev je minulo, kar so ubogi revji pokopali ponesrečenega moža Tomaža, in sedaj pa še otroka. Štiri dni pred Božičem pa je splavala nežna duša med nebeške krilatce Alojzija Kekec iz Dolnega brega. Na starega leta dan pa se je zaprl grob nad malo krsto fanteka Franca Slana, tudi iz Dolnega brega. Vse starše pa naj tolaži ob bridki žalosti zavest, da mali angelci prosijo zdaj za nje. — Ob tej priliki še naj omenimo, kako smo se gibali v preteklem letu. Luč sveta je zagledalo 51 otrok, in sicer 30 fantekov in 21 deklic. V večnost pa jih je odšlo 28; 19 moških in 9 žensk. Zakonski jarem si je naložilo 15 parov. Med temi tudi dne 30. decembra naša učiteljica gđc. Oprauš. Vzela si je za spremljevalca skozi življenje bodočega profesorja g. Josipa Irgolič. Mlademu paru želimo v novem stanu obilo sreče! — V letu 1929 je prihajalo nad sto Slovenskih Gospodarjev. Ali naša skrb bodi, da zvišamo to število magari na dvesto Pač za borih 32 dinarjev ni lepšega in zanimivejšega lista, kakor ravno naš stari prijatelj Slovenski Gospodar. Ali je boljše, da greste v krčmo, zapijete teh par dinarčkov v par urah, potem pa vas drugi dan od tega alkohola glava boli, namesto, da bi celo leto, vsak teden dobili obilen, zanimiv, podučen in kratkočasen Slovenski Gospodar, tukaj pri nas »Naš virt« imenovan. Ako ga še tako čitate in vsrkate vase, nikdar vam zdravnika trebalo ne bo. Kaj pa Mohorjeve knjige? Tudi te moramo naročiti! Letos bomo dobili kar 6 knjig za bora dva kovača. Komu se nista dopadli lanski knjigi »Grče« in »Slovenske večernice«? In letos še bodo baje lepše. Zato naročite Mohorjeve knjige in Slovenski Gospodar. Pa tudi agitirajte zato med znanci, sosedni prijatelji. Naj bo v tem oziru leto 1930 pri nas na Polenšaku leto preroda in čile mladosti.

Vitanje. Žalostno so pretekli teden odmevali zvonovi farne in hriberške cerkve, žalostno zato, ker so oznajali smrt naše ljube sosedinje in dvajsetletne vdove Ane Kušer, sestnice in gospodinje v Stenici. V sredo, dne 25. decembra ob 11. uri ponoči je po dolgotrajni boleznii izdahnila svojo blago dušo. To je bila ena izmed tistih žen, o katerih je svojčas rekel rimski papež: »Dajte mi pridnih mater in jaz bom svet preobrazil.« Bila je velika dobrotnica revežem, ker ona je imela vedno to apanje, ako reveže sprejme, da pride v hišo mir in sveti blagoslov. Zapušča sina in Bog daj, da bi tudi ta gospodaril po materinem vzgledu. Velika udeležba pri njenem pogrebu je pričala, da so ljudje njene zasluge pripoznali. Tudi mislimo, da ji bo Bog milostljiv sodnik. Ko je gospod župnik njej v slovo in ljudem v spodbudo našteval njene vrline, se je čulo glasno ihtenje. Mir njeni duši, preostali rodbini pa naše iskreno sožalje!

Šmartno v Rožni dolini. Naši reveži so našli velikega dobrotnika v gospodu J. Höningmanu, trgovcu v Celju in najemniku tukajšnjega lova. Blagi gospod je poslal deset zavitkov živil za deset siromakov, povrh še obleke in čevljev ter je obljubil isto storiti za vsak Božič, dokler bo imel naše lovišče. S kakšnim veseljem so reveži nesli vsak svoj dar! Gotovo bo marsikatera goreča molitev za plemenitega dobrotnika našla uslišanje pri Očetu ubogih.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Žalostne božične praznike je imela rodbina Kovačič iz Laš. Na mrtvaškem odru je ležala žena — mati sedmerih nepreskrbljenih otrok v starosti 41 let. Rajna je bila skrbna gospodinja, zvesta žena in dobra mati. Da je bila zelo spoštovana, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od nje vlč. gospod župnik in bližnji sorodniki, pevci so jej pa zapeli: Blagor njej. — Naj počiva v miru!

Laški okraj. V 51. številki »Slovenskega Gospodarja« poroča dopisnik o slabih in zanemarjenih kolovozih, kot jih baje ni nikjer drugod in vprašuje, kdo je temu kriv. Gotovo je, da je ravno v našem okraju precej slabih potov, in da je morda tupatam krivo prebivalstvo ali pa občina, ki je prva dolžna skrbeti za občinska pota. Ne smemo prezreti, da so mnogo krive tudi terenske nepravilike. Kjer so vasi raztresene po hribih in je od vasi do vasi včas po pol ure hoda, in v vasi po pet do šest posestnikov kmetov, ozemlje, koder pelje pot, pa plazovito in ilovnato, je treba vsak meter poti tlakovati. Nastanejo za vsako tako pot — in marsikje je od vasi do vasi več kilometrov — ogromni stroški in veliko dela, ako se hoče pot za silo popraviti. Gotovo je resničen pregovor, da so ravno ceste in poti znamenje kulturne stopnje prebivalcev dotičnega kraja. Toda ne smemo tukaj metati vse v en koš. Marsikje gre državna ali oblastna cesta skozi vas, h kateri pa dotični prebivalci nič posebnega ne prispevajo, ali naj potem hribovski kmet cel mesec dela na občinskih cestah. Gotovo je tudi, da se v drugih okrajih tudi najdejo slabe občinske ceste in pota posebno v vinogradnih okrajih. Najhvaležnejše delo za javni blagor je gotovo: skrb za ceste in je popolnoma pravilno, da občinski odbori, kadar sklepajo o proračunih, stavijo v istega primerne vsote za občinske ceste. — Kajti popravo cest z ljudskim delom ali tlako se malokdaj pravilno izvaja in tisti, ki cesto najbolj rabijo, se tudi radi izognejo ob takih prilikah, občinske doklade pa so za vse enake. Poleg tega ljudstvo razume tlako kot znak nekdanjega tlačanstva graščakom. Nekatere občine, ki imajo zelo velik in hribovit obseg, se naj podpirajo s podporami od okrajnega cestnega odbora. V teku zadnjih dveh let je bivši oblastni odbor nekaterim posebno potrebnim občinam podelil večje podpore za občinske ceste. Tudi naprava novega mostu čez Savinjo v Šmarjeti pri Rimskih toplicah je bila omogočena od strani bivšega oblastnega ga odbora in okrajnega cestnega odbora laškega. Ne bodimo v tem oziru črnogledi, ampak z združenimi močmi v cestnih in občinskih odborih, kakor tudi oprti na pomoč požrtvovalnih posameznikov skušajmo izboljšati ne samo oblastne ceste, ampak tudi pota po naših hribovitih krajih. Ceste in pota rabi vsakdo in so v največjo korist, ako so v ugodnem stanju, vsemu prebivalstvu.

Banjaluka. Da ne boste mislili v naši ožji domovini, da mi vojaški tu ne poznamo Božiča, vam v kratkem opišemo naše praznovanje. V forek (na sveti večer) so nam priredili naši predpostavljeni starešine božično drevesce, katero nam je prineslo: jabolka, orehov, sliv, smokev in lešnikov. nadalje čaja in vina s prvovrstno godbo, tako, da nam je šlo prav dobro v slast ob nagovoru naših starešin. — Ginjeni od nepričakovane prireditve smo se počutili kot doma ob božičnem drevescu. Na sveti dan smo šli skupno k sveti maši ob 8. uri zjutraj, kar nam je zopet sličilo na našo domačo polnočnico. Po končani sveti maši smo korakali z godbo na čelu nazaj proti našim novim začasnim domovom. Bili smo prosti celi dan ter se po dobrem kosilu zabavali po svoji volji. Toliko v vednost našim naslednikom, da ne bodo mislili, če gredo k vojakom, da gredo bogznaj kam, pač pa v življenje, sicer drugačno kot doma, ampak tudi z veselimi doživljaji.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Specialiteta:

1986
Otroške nogavice
Ženske nogavice
Moške nogavice

L. PUTAN, Celje
Ustanovljeno leta 1898

Suhe gobe
fižol

orehe 1341
in druge pridelke
plačuje
najbolje

Sever & Kemp.,
Ljubljana

Dišičje, dihurjeve,

kunine, zajčje, be'e podlasice in druge zimске kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah
J. RATEJ, trgovec,
Slov. Bistrica. 1475

Valentin Dreo

Sv. Trojica v Slov. gor.

se priporočam slavnemu občinstvu pri nakupu blaga za moške in ženske obleke po najnižjih cenah.

Gospce! Nekaj za Vas!

Nič vas ne stane, če si ogledate mojo zalogo svilenih rut ter volnenih žemperjev. Pot Vam bo gotovo plačana, ker je sedaj znaten popust.

Kupujem svinjske kože po najvišji ceni.

Veselo in srečno novo leto želim vsem znancem in cenj. odjemalcem

10

V. DREO.

Rozine, evebe, kavo, čaj, riž, banaške mlevske izdelke vseh vrst, žito itd.

najceneje pri 153

ANTON FAZARINC
Celje

Zamenjemo žito za moko.

Katehet je razlagal deset božjih zapovedi in vprašal učenca, zoper katero se je že pregrešil. »Zoper deveto,« mu je je odgovoril. »Ni mogoče!« je strmel duhovnik. »Deveta božja zapoved se vendar glasi: Ne želi svojega bližnjega žene.« — »In vendar grešim zoper to zapoved. Kadar me mama nabijejo, si vedno mislim: Oh, zakaj nimam sosedove mame...!«

Učitelj: »Povej mi v prihodnjem času stavek: On pije!« — Učenec: »On bo pijan!«

Kakšno vprašanje, tak odgovor. Župnik: »Že zopet te vidim prihajati iz krčme?« — I, seve, gospod župnik zmiraj vendar ne morem v krčmi biti!«

Prevara. Na neki težki skali so odkrili napis: »Blagor njemu, ki me prevrne na drugo stran!« In z vso vnemo so se spravili ljudje nad skalo in jo prevrnili. Upali so, da bo kaj izredno dragocenega pod njo. Na drugi strani skale pa so čitali napis: »Hvala vam! Kajti naveličala sem se že na eni strani ležati!«

V ječl. Duhovnik jetniku. »Vi ste še tako mlad, pa ste že v zaporu! Kaj si bo mislil o vas ubogi vaš oče?« — Jetnik: » Lahko takoj izveste. Je zaprt v sosedni celici.«

O, ti ctrecl! Nelka: »Mati, mene boli želodec, kaj je to?« — Mati: »Nič, nič, dragica, bo že bolje po večerji; boli te, ker je prazen.« — Po večerji pride k družini na obisk profesor, ki je potožil, da ga boli glava. Nelkica se pa hitro oglasi in pravi: »Nič, nič hudega, gospod profesor, bo že bolje, prazna je!«

Vsak po svojem. Kmet je ležal na smrtni postelji. Ko čuti, da se mu bliža konec, pokliče sina in mu reče: »Jaka, stopi po gospoda, da se ne bom pekel v peklu, ker sem prisleparil njivo.« — Sin pa odgovori: »I, kaj bi! Saj ne bo tako hudo! Nekoliko se boste pekli, nekoliko potrpeži — njiva pa le ostane pri hiši!«

Izgovor. Mati šestletnemu sinčku: — »Milko, kaj si pa delal? Nove hlače so že zopet cele raztrgane!« — Milko: »Ali mama! Vendar ne moreš pričakovati,

da bi zmiraj pazil, kaj se godi za mojim hrbtom!«

Kuharica: »Gospa, ali smem nekoliko na vrt, kresnice se doli tako lepo iskrijo!« — »Le pojdite, toda kresnicam ni potreba nesti celo piščančevo bedro, kot ste to storili zadnjič.«

Mati: »Oh, ti nesrečni fant, že zopet si se pretepal. Dva zoba si izgubil!« — Tine: »Nisem ne, saj imam oba zoba v žepu.«

»Poznal sem vašega pravega moža, izvrsten mož — prezgodaj je umrl.« — Ona: »Tako pravi tudi moj sedanji mož.«

Dobro je povedal. Kmet je prišel v Ljubljano in se peljal s tramvajem. — Ker je bilo tesno in je on sedel, nekatere ženske pa so stale, ga je sprevodnik pozval, naj napravi mesto neki gospej, kar je kmet radevolje storil. Gospa pa je zavrnila prijaznost: »Na ta topli sedež pa ne sedem!« — Kmet: »Kaj mislite, da bom radi vas še mrzle obkladke seboj nosil?«

Prava pot ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, onemogli živi zagrene življenje, povzročajo mnogo trpljenja kot bodeče in trgajoče bolečine, omotice, bojazen, šumenje v ušesih, motenje prebave, nespanje, nedelavnost in druge neprijetne pojave.

Moja ravno kar izišla poučna razprava Vam pokaže pravo pot po kateri **se rešite vseh teh bolečin.**

V isti so popisani vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah. — Te evangelije zdravja pošljem vsakemu

popolnoma brezplačno

ako jih zahtevate od spodnjega naslova. — Tisoče zahvalnic potrjujejo edini obstoječi uspeh neumorno vestnega proizvedovalnega dela za dob obit bolnega človeštva. Kdor pripada tej veliki četi živčno bolanih in kdo na teh mnogoštevilnih pojavih trpi naj si nabavi mojo knjigo tolažbe!

Prepričajte se sami

da Vam ne obljubljam nič neistinatega, kajti v prihodnjih dneh pošljem vsakomur ki mi piše, popolnoma brezplačno in franko ono poučno razpravo. Zado-
stuje ena dopisnica na: 1578

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 324.

Vse blago ceneje

prodajati a vendar dobavljati v najboljši kakovosti more svetovna razpošiljalna tvrdka H. SUTTNER, iz razloga, ker ji to omogoča njen ogromen promet. Za samo

22 Din se dobi fino poniklano brivsko pripravo št. 12.207 z 2 ostrinama, zelo lepo izdelano. A dunajska ročna harmonika št. 13.116 z 10 tipkami, 2 basi, dvovrstna, velikosti 24 x 11 1/2 cm, z 10 gubami na mehu, v lepi izdelavi stane samo

168 Din po povzetju ali če se denar vpošlje naprej, brez vsakega rizika, ker to, kar ne ugaja se zamenja ali pa se vrne denar.

Glazbila, p ašče za dame
lepne nože, gospode in otroke,
b ivske potrebšč n , perilo,
jekleno robo, čevlje, obleke,
kuhinjske predmete, nogavice, igrače
in tisoče raznih predmetov za vse namene v veliki novi ilustrirani domači knjigi. 1466

Tudi vi dobite brezplačno to knjigo, ako jo z dopisnico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 932.

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Knjiga kakor kino
so Karl May-ovi spisi

ki so do zdaj izšli 3 zvezki po Din 13.—
v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Kupel

Konfekcijska in manufakturna trgovina
Ivan Mastnak, Celje,
Kralja Petra
cesta 15

Lastna izdelava perila in oblek ter nudi ugodno priliko, da si nakupi vsakdo po najugodnejši ceni iz prvovrstnega blaga narejena oblačila.

Velika izbira usnjatih sukenj.

Velika zaloga najlepših štof, hlačvine, blaga za perilo, krojaške potrebščine in razne vrste drugega blaga. 1405

Pozor

Predno si nabavite zimsko blago obiščite
Trgovski dom
v Mariboru.

Največja, modna trgovina v Sloveniji meri 98 1/2 mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1399 Modne knjige zastoj.

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Nalezljivi katar v nožnici.

„... V zadoščenje sem slišal, da „Bissulin“ na domeni talno izvrstno učinkuje in nalezljivi katar že dve leti ni nastopil s svojimi slabimi posledicami.“ Živnozdravnik Dr. H. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 81 Jg. Nr. 36.

„Bissulin“ se dobi samo na odredbo živnozdravnika H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Knjižico (brošuro) s sliko bolezni brezplačno po zalogi: „LYKOS“ Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ul. 8 594-7

Preselitev ključavničarske delavnice!

Naznamimo cenj. občinstvu da sem mojo delavnico do sedaj **Na stopnicah št. 2** preselil v lastno hišo

Ptuj, Vošnjakova ul. 12 nasproti Posojilnice v Narodnem domu.

Za do sedaj mi izkazano zaupanje se cenj. strankam najtopleje zahvalim, in prosim da mi isto v novem podjetju ohranijo. Z odličnim spoštovanjem

Viktor Rodella
ključavničarstvo in žično pletenje.

15

Zapredpust priporočam svojo veliko zalogo

poročnih vencev in šopkov, samo popolno sveže snežnobelo blago dalje šaljive čepice, krinke, konfeti i. t. d. za pustne veselice. Se priporoča

Tiskarna in papirna trgovina **V. BLANKE,** Ptuj, tik mesne cerkve. 6

Terezija **GOLEC** naznanja v svojem, kakor tudi v imenu svojih otrok žalostno vest, da je njen soprog, oče in stari oče, gospod

Josip Golec

bivši gostilničar pri »Wilsonu« v Mariboru in posestnik v Novi vasi

na novega leta dan ob četrť na štiri zjutraj, po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb se je vršil v petek, dne 3. januarja ob četrť uri popoldne iz mrtvašnice na Pobrežju.

Maribor-Novavas, 3. januarja 1930.

Terezija, soproga, Januš, Rezika, Marica, Anica, Joško, Franjo, Pepca, Kristina, Mirko in Maks, otroci in ostali sorodniki.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije

171

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.